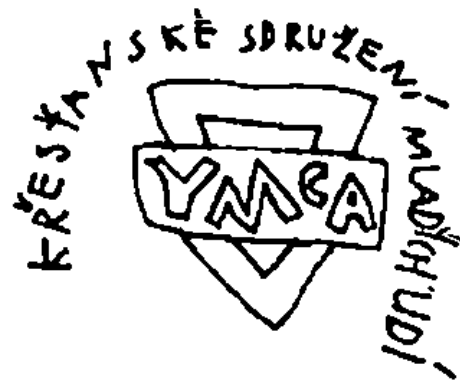
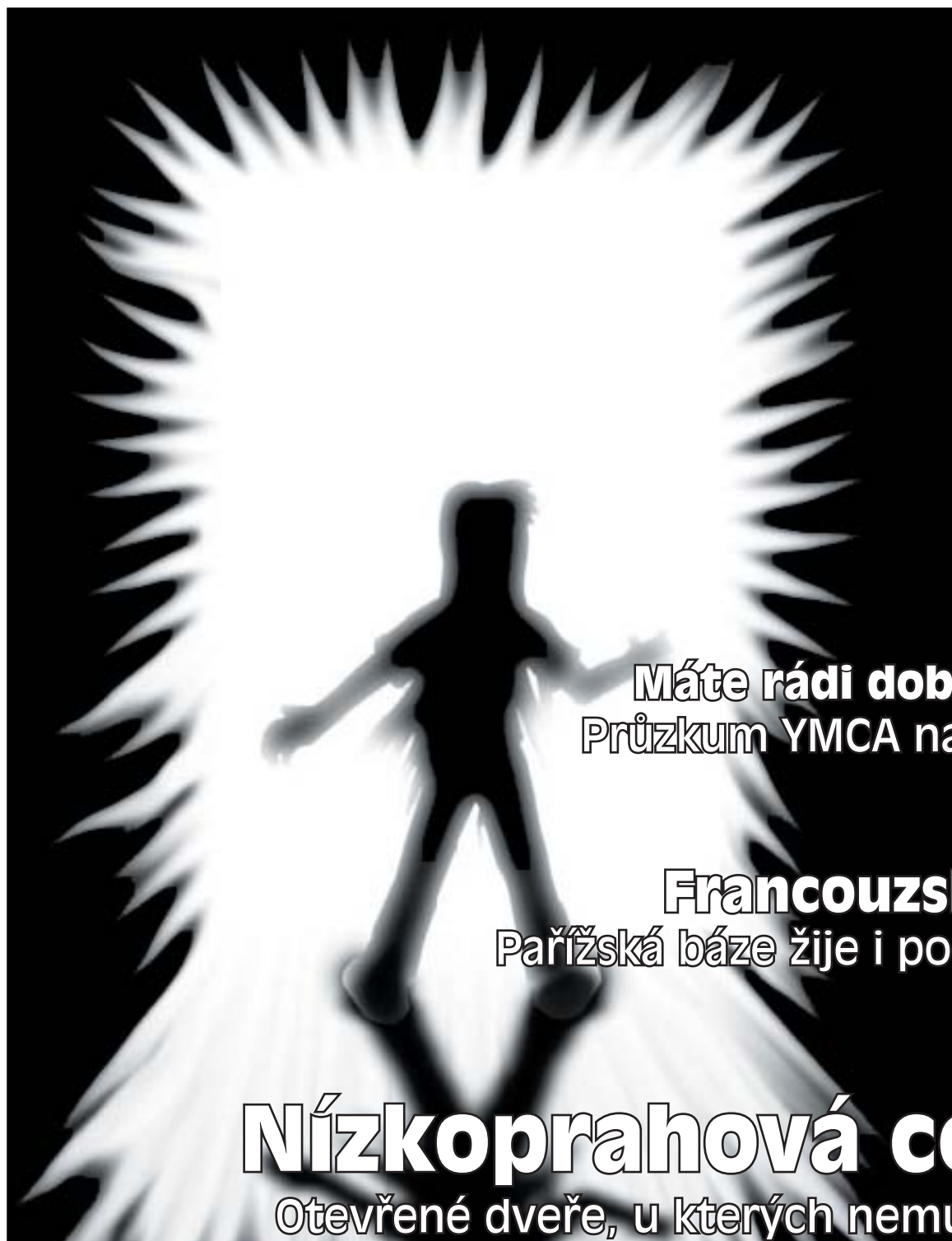

PROTEIN

měsíčník YMCA v ČR, březen 2005, ročník VII.

12 Kč / 0,5 €

Máte rádi dobrovolníky?
Průzkum YMCA na Slovensku

Francouzská YMCA
Pařížská báze žije i po 150 letech

Nízkoprahová centra
Otevřené dveře, u kterých nemusíte klepat

Vážení a milý čtenáři Proteinu!

Zdravím Vás v měsíci březnu, v měsíci, ve kterém nás opouští zima a vítá jaro. V rámci co největšího urychlení jeho příchodu je i titulní strana tohoto čísla pěkně sytě zelená.

Tématem vydání jsou místa, jež mají své prahy „proklaté nízkou“, jak se před dvěma lety v PROTEINU vyjádřila autorka jednoho příspěvku. Pro ty, co ještě nevědí:

mluvím o nízkoprahových centrech, klubech. Z českých Ymek je provozují zatím dvě – pražská a ústecká, ale k jejich zřízení se chystají i jinde. V tomto čísle s námi zatím můžete nahlédnout do pražského Ymkária a ústeckého Nízkoprahového centra a klubu Freestyl – prostřednictvím článků, fotek i rozhovorů s jejich zajímavými pracovníky. Dozvíte se nejen to, co je nízkoprahové centrum, jaký je jeho program, komu slouží, ale také např. jaká má pravidla a co obnáší jeho provozování a práce v něm. Můžete to brát také jako dobrý impuls, kdybyste o založení něčeho podobného uvažovali. Na celé téma navazuje také studie YMCA na Slovensku, nazvaná: „Dobrovolníctvo ako konkurenčná výhoda uchádzača o zamestnanie v cieľovej skupine personalistov“. Jde o unikátní průzkum uspořádaný mezi lidmi, kteří jako dobrovolníci pracují.

Milovníci slovenštiny se mohou těšit ještě na článek Evy Rosíkové, zcestovalé sekretářky slovenské YMCA a dlouhodobé spolupracovnice televizního pořadu Cestománie. Tentokrát se vydáme na zmrzlou Aljašku – myslím, že tento článek je velmi důstojným rozloučením s odcházející zimou.

Kromě Aljašky se můžete vydat také do Francie a sice prostřednictvím našeho dlouholetého korespondenta Dominika Zunta, představí vám Ymku v zemi, ve které byl před 150 lety schválen jeden z nejdůležitějších dokumentů ymkařského hnutí – Pařížská báze. V Paříži budou od března probíhat oslavy tohoto výročí, na

kterých samozřejmě Dominik Zunt nemůže chybět – celá akce pak vyvrcholí v srpnu. Můžete se tedy těšit nejen na informace z Paříže, ale také na články věnované historii tohoto důležitého dokumentu. Myslím, že neprozradím žádné velké tajemství, když řeknu, že obecné povědomí o vlastní historii není v naší Ymce příliš vysoké. Sám vzpomínám na jednu soutěž z podzimního setkání českých a slovenských Ymkařů – našlo se

jen málo z nás, kteří by byli schopni vyjmenovat třeba Kampalské principy, jejichž schválení je dalším důležitým mezníkem v celosvětové ymkařské historii.

V tomto vydání pro Vás máme také některé novinky: v Proteinu se poprvé objeví placená inzerce – první vlaštvou je nakladatelství Portál, jehož reklama je doplněna také představením nové knihy rozhovorů s psychologem a psychiatrem Cyrilem Höschlem.

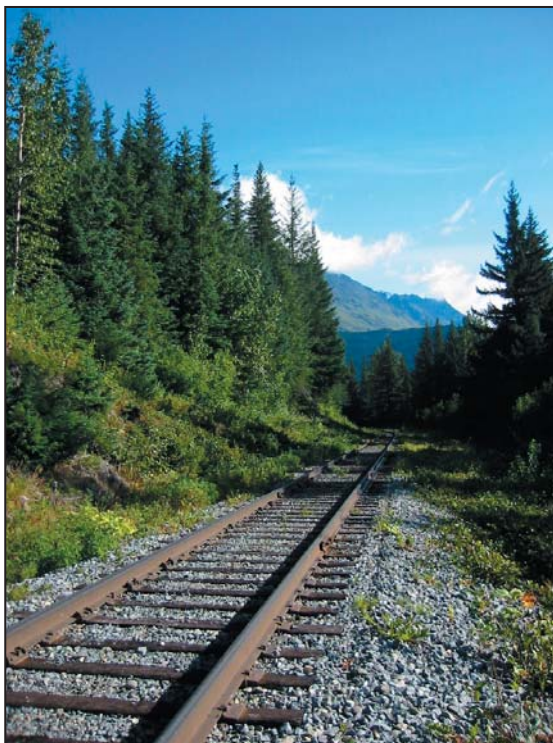
Další novinkou je rozšíření našeho týmu spolupracovníků o další novou tvář. Tentokrát jsme zalovili v tensingových vodách a chytla se nám mladá a nadějná Petra Pastircáková z Ostravy-Poruby. Bude mo-

nitorovat situaci zejména v moravských tensingových skupinách. Nenechte si ujít její odlehčený až lehkovážný styl a nalistujte si tensingovou dvojstranu. Pokud i Vy chcete psát do Proteinu a máte o čem - neváhejte a ozvěte se!

Pozornosti Vás všech pak doporučuji stránky www.protein.ymca.cz. Naleznete tam nejen Protein v barevné podobě, ale také prostor pro Vaší diskuzi, názory a připomínky. Ve střednědobém období navíc plánujeme ještě jejich výrazné zatraktivnění!

Na závěr nám všem přeji, abychom dokázali být stateční, čímž nemyslím nějaké neobvyklé projevování naší nebojácnosti, ale prostou odvahu dokázat konat to, co v danou chvíli víme, že bychom měli konat.

/František Kroužil/

© PROTEIN - měsíčník YMCA v ČR.

Redakce: Štěpán Černý, František Kroužil

Spolupracovníci: Vojtěch Berger, J. Vojta Hynek, Veronika Kočová, Petra Pastircáková, Mádla Rounová, Dominik Zunt
 Na Poříčí 12, 115 30 Praha 1 . Kontakt redakce: e-mail: protein@ymca.cz,
www.protein.ymca.cz, právo redakční úpravy vyhrazeno,
 registr. číslo MKČR: E 14324, uzávěrka tohoto čísla: 20.2.2005

J. Janíček

Cyril Höschl - Kde bydlí lidské duše

Rozhovor s přední osobností české psychiatrie seznamuje s životním příběhem prof. Höschla, ale především s jeho pohledem na témata jemu profesně blízká, související se zdravím a nemocí lidské duše.

Přednášíte na kongresech, studentům, uváděl jste koncerty, jste i moderátorem v rádiu ... je vám tréma úplně cizí?

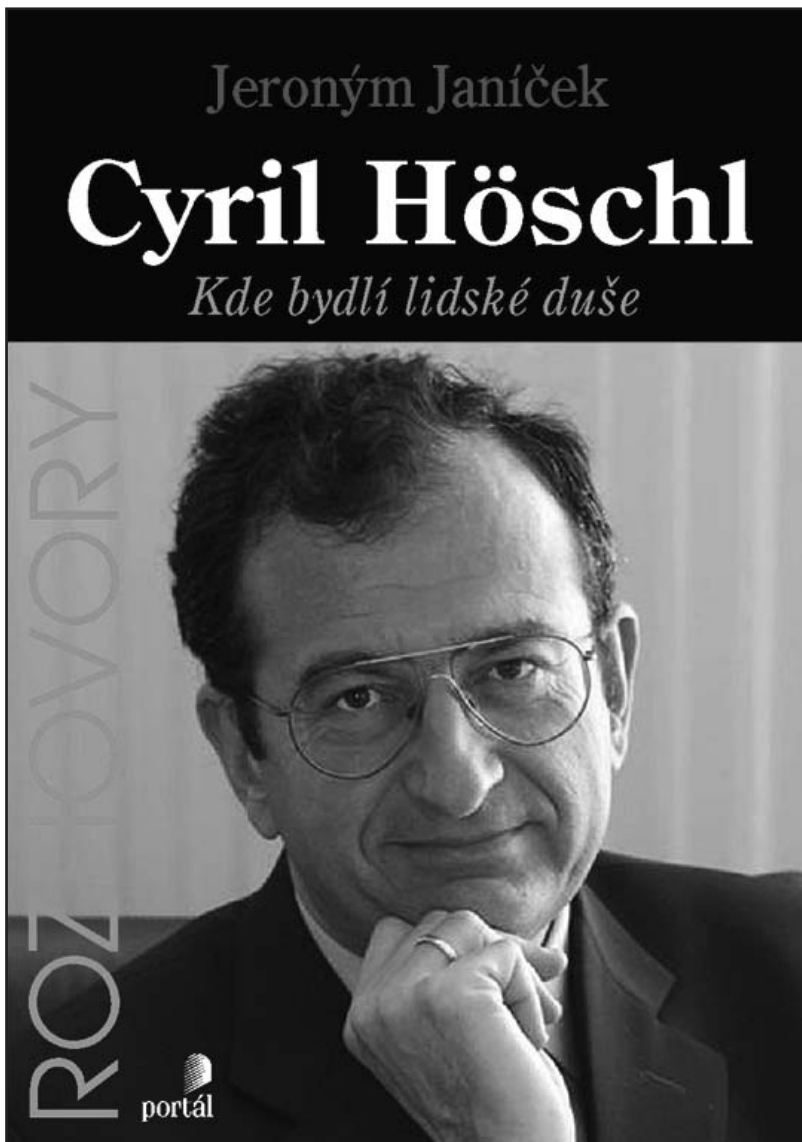
Trému pociťuji ve chvíli, kdy jsem nucen veřejně vystupovat v situaci, kterou nemám pod kontrolou, a kdy vím, kde jsou moje hranice. Kdybych měl za kolegy mluvit o něčem úplně novém, na čem se podílím jen zčásti, na mezinárodním kongresu mezi lidmi, kteří jsou na to experti, a já přesně vím, že na tu či onu metodu expert nejsem. Tam začíná tréma.

Proč tréma u některých lidí působí blahodárně na jejich výkon, nebo jej dokonce zkvalitňuje?

Protože satisfakce z té exhibice je vyšší u lidí, kterým se vyplatí trému překonávat. Jsou lidé, kterým se to nevyplatí. Klavírista Horowitz jeden čas přestal hrát, přestože byl perfektní a celý svět ho zbožňoval a obdivoval. Ale on už na to neměl nervy.

U někoho tréma vede jen ke zvýšenému pocitu zodpovědnosti, zpřesní výkon, více se soustředí. Jenže o trémě platí to, co o většině fenoménů v přírodě. Když je toho málo, je to špatně, a když je toho příliš, je to také špatně. Tréma má někde, hned na začátku svého rozvoje, své optimum pro veřejný výkon. Jakmile je optimum překročeno, výkon je poškozen. Zvýší se chybovost, pozná se to na hlase, dotyčný zpětnovazebně slyší, jak se mu ten hlas třese a tím se to celé zhorší. Funguje to jako zesilovač, jako když se rozhoukají reprobendy a začnou pískat.

Takže co je tréma, to vím, ale vím to ze situací, které nemám pod kontrolou, kde nesu kůži na trh, kde je diskuse náročná a publikum odborně na vyšší úrovni. Podobná je situace,

kdy je člověk z něčeho zkoušen. Proto jsem měl pokaždé trému před zkouškou. Lhal bych, že ne. Vždycky jsem se trochu bál, a to i tehdy, když jsem měl pocit, že to umím. V běžných situacích trému nemám nikdy.

Znám lidi, kteří jsou nesmírně vzdělaní a přijdou a říkají: Prosím tě, jsou tady nějakí novináři, pověz jim to ty. A já na to: Vždyť ty jsi na to expert a on odpoví: Ale já mám takovou trému, že by se ve mně krve nadořezal. Stojíme tam dva – já vím, že on toho ví o dané věci daleko více, a on ví, že já to lépe řeknu. Co pak?

Ukázka z knihy Cyril Höschl – Kde bydlí lidské duše (Portál, 2004, dotisk 2005)

/ukázku připravila Jana Tesařová, Portál/

Prahy, které snadno přehlednete

Slovo „nízkoprahový“ (anglicky low threshold) můžeme slyšet v oblasti sociální práce velmi často. Je výstižné a možná i tak trochu módní. Objevuje se především ve spojení se slovy klub či centrum. Co vůbec znamená pojem nízkoprahový a komu taková centra slouží?

V Ymce jsme zvyklí na to, že se přívlastek „nízkoprahový“ používá ve spojitosti s kluby a centry pro mládež. Princip nízkých prahů se ale používá při práci se všemi věkovými skupinami. Obecně lze tento způsob sociální práce charakterizovat následovně: Nízkoprahová centra mají poskytovat pomoc lidem, kteří se z různých důvodů ocitli v těžké životní situaci. Tato pomoc musí být okamžitá, snadno dostupná a flexibilní. Jedná se stacionární formu kontaktní pomoci (její mobilní variantou je tzv. streetwork). Jinými slovy, Mohamed musí sice přijít k hoře, ta se ale před ním co nejvíce skloní.

Princip nízkoprahovosti spočívá v odstranění různých bariér – prostorových, časových, finančních i psychologických. Nízkoprahové centrum by mělo být na takovém místě, kde bude snadno dostupné těm, kteří ho potřebují (nedá se očekávat, že bezprizorní sídlištní mládež z periferie bude dojíždět desítky minut do centra města, aby tam trávil svůj volný čas. Naopak bezdomovec z pražského Hlavního nádraží se nebude obtěžovat cestou na okraj Prahy, byť by tam působilo hned několik nízkoprahových center (NC) na skvělé úrovni).

Otevírací doba či možná ordinační hodiny NC by se měly přizpůsobovat potřebám klientů. Klíčový je znovu požadavek maximální

dostupnosti služeb, tak aby klienti mohli přijít do NC téměř kdykoli. Fungování NC by mělo být kontinuální, bez náhlých „inventur“ a „sanitárních dnů“, aby lépe vrostlo do svého okolí a stalo se jeho nedílnou součástí.

Podobně by i finanční náklady, které klient má v souvislosti se službami NC, měly být přizpůsobeny jeho možnostem.

Dalším cílem NC je odstranění psychologických překážek, které brání tomu, aby se klient v centru cítil přirozeně a měl k pracovníkům centra důvěru.

Věnujme se teď přímo nízkoprahovým centrům pro děti a mládež. Důležité je, že je většinou navštěvují mladí klienti, kteří se tak rozhodli z vlastní vůle a nikoli z vůle rodičů. Pojdme se podívat, jak funguje modelové nízkoprahové centrum a co udělá s modelovým klientem.

Náš klient se jmenuje třeba Tomáš, je klukem ze sídliště na okraji města, doma se moc nezdržuje, raději tráví svůj čas venku nebo v sídlištním „nonstopáči“, jediné kulturní instituci široko daleko. Rád kouří a rád poslouchá hiphop. Ve škole to jde jakž takž, ale je to opruz. Sedmnáctiletý Tomáš je ideálním potenciálním klientem nízkoprahového klubu, který funguje uprostřed sídliště.

Když už tam jednou spíše z nudy než ze zájmu zabrousí, může si všechno prohlédnout, místnost s fotbálkem, malou čajovnu i hudební zkušebnu. Nikdo ho neomezuje, což je mu sympatické, a tak je celkem sdílný, když k němu přijde jeden z pracovníků klubu a dává se s ním do řeči. Tomáš dostane materiály o nízkoprahovém centru, dozví se, kdy je otevřeno, kdo tam pracu-

je a jaké aktivity mu klub nabízí.

Líbí se mu, že se nemusí zúčastnit připraveného programu, může si v klubu dělat co chce, při dodržování stanovených pravidel. V rámci klubu nekouřit, nefetovat a tak podobně, jako je tomu všude jinde.

Tomáš chodí do klubu stále častěji a zprvu jej využívá jako ucházející výplň svého volného času, hraje fotbal, baví ho zkoušet hiphop ve zkušebně. Jednou zůstane v klubu o trochu déle a začne si povídat s dobrovolnicí, která v klubu pracuje. Zmíní se i o svých rodinných problémech, neshodách s rodiči a problémech ve škole. Postupem času, v dalších měsících, se na stejné téma stáčí rozhovor stále častěji a Tomáš si díky tomu dokáže v hlavě srovnat některé věci. Pracovníci klubu mu sehnali kontakt na doučování, díky kterému přestal mít strach z problémů ve škole a z reakce rodičů.

Asi po sedmi měsících od chvíle, kdy do klubu přišel poprvé, zorganizoval Tomáš ve spolupráci s pracovníky klubu malý festival hiphopových kapel z okolí. Měl dobrý pocit z toho, že je schopen připravit takovou akci a začal připravovat další, ještě větší.

Tomáš tak postupně objevoval své možnosti. Po dvou letech dodělal školu, začal pracovat a do nízkoprahového klubu přestal chodit. Pořád rád kouří, pořád rád poslouchá hiphop, ale na rozdíl od doby před dvěma lety už ví, co má dělat mezi tím.

Nějak takhle by mohl vypadat příběh průměrného klienta nízkoprahového centra. Idylka o polepšeném teenagerovi má sice v reálném fungování těchto center trhliny, protože ne vždy se vztah klienta a NC ubírá výše popsaným směrem. Ale co by bylo každé lidské snažení bez víry v úspěch a bez vize?

Nízkoprahová centra pro děti a mládež se stejně jako většina aktivit neziskových organizací potýkají s nedostatkem finančních prostředků (ač-

koli možná právě tato relativní „chudoba“ je tím, co do NC přitahuje mládež a děti z ulice). Přízeň mladých lidí si mohou získat i tím, že nepůsobí jako instituce, ale spíše jako „obývatel“. Klienti mohou také zůstat v anonymitě, nepodepisují žádné členství, jedinou vazbou mezi klientem a pracovníkem NC je tak vazba osobní, sociální. Dlužno podotknout, že kvalita poskytovaných služeb NC stojí a padá s nasazením dobrovolníků, kteří v nich působí buď zdarma nebo za symbolickou odměnu.

Program NC je velice pestrý – v duchu hesla „náš klient, náš pán“ organizují NC různé turnaje, výlety, koncerty, výstavy, přednášky, diskuse, atd. Jejich záměrem je efektivně a smysluplně vyplnit volný čas mládeže. Při navazování kontaktů s klienty mohou vyplynout na povrch různé problémy, se kterými si klient neví rady. Na pracovnících NC pak je, aby se tyto problémy ve spolupráci

s klientem snažili vyřešit, ať už rozhovory mezi sebou nebo s pomocí jiných odborníků. Nízkoprahová centra nejsou cílem cesty bezcílně se potloukajících teenagerů, měly by být rozcestníkem pro jejich další směřování. V NC by se klienti měli dozvědět jednak o dalších možných volnočasových aktivitách, jednak by zde měli v případě potřeby dostat kontakt na odborníky - lékaře, pedagogy či sociální pracovníky, kteří jim pomohou vyřešit jejich nesnáze.

Všechny zmiňované cíle NC – vyplnit volný čas mládeže, rozvíjet její schopnosti či pomáhat v obtížných životních situacích, jsou stavebními kvádry pyramidy, na jejímž vrcholu stojí hlavní cíl nízkoprahových center – zlepšit kvalitu života cílové skupiny, tedy dětí a mládeže.

/Vojtěch Berger/

zdroje:

*<http://www.cekas.cz>, *Pojmosloví Nízkoprahových zařízení pro děti a mládež (NZDM)*, <http://www.nzdm.cz>*

Pět pravidel

nízkoprahového centra

Dodržování práv uživatelů - uživatelé nejsou v nevýhodném postavení vůči zařízení a jeho pracovníkům, zařízení usiluje o vytváření podmínek, v nichž uživatelé služeb mohou svá práva naplňovat.

Respektování volby uživatelů - zařízení vytváří podmínky, v nichž se uživatelé služeb mohou cítit důstojně, mají podmínky rozhodovat se svobodně s porozuměním důsledků svého rozhodnutí.

Individualizace podpory - služby jsou „šity na míru“ jednotlivým uživatelům.

Zaměření na celek - na situaci uživatele služeb se pohlíží v souvislostech, nikoliv jen na dílčí aspekty.

Flexibilita - služby se pružně přizpůsobují potřebám uživatelů, nikoli uživatelé potřebám pracovníků, zaběhaným způsobům práce a režimu zařízení.

Služby jsou všem jednotlivcům z cílové skupiny poskytovány stejně bez ohledu na původ, náboženské vyznání, politickou orientaci, sociální postavení, rasu, sexuální orientaci či pohlaví.

Součástí služby není podsouvání či šíření ideologie či náboženské přesvědčení nebo nutnost spoluúčasti na rituálu.

zdroj: www.streetwork.ecn.cz

Ymka Praha má pod svými křídly vpravdě unikátní líheň mladých sociálních pracovníků. Rekrutují se z řad pražského Tensingu, první praxi získávají často přímo v místě, kde Tensing zkouší - v nízkoprahovém klubu pro mládež Ymkárium.

Pětice mladých lidí, kterou vám zde představujeme, prošla pražským TS a po ukončení svého aktivního působení v rámci TS skupiny se začala věnovat sociální práci. Působí většinou jako dobrovolníci v rámci Ymkária (o Ymkáriu též viz PROTEIN 12/2003) a svoje zkušenosti z Tensingu uplatňují při práci s mládeží z největšího pražského sídliště.

Položili jsme jim pět otázek: 1) Na jaké pozici v Ymkáriu pracuješ (případně kde jinde pracuješ)?, 2) Ovlivnil Tě Tensing při výběru školy, na kterou se s hlásil/a?, 3) Co Tě baví na sociální práci?, 4) V čem vidíš největší přínos nízkoprahových center?, 5) Co by se dalo zlepšit, případně jakým směrem by se měla nízkoprahová centra v budoucnu ubírat?

Tady jsou jejich odpovědi.

Bára (Barbora Siňorová)

1. V Ymkáriu pracuju jako sociální pracovnice.

2. Mám pocit, že ve výběru školy mě Tensing moc neovlivnil, ale ve všem ostatním ano (úsměv). Už jenom moje „kariéra“ začala (a pořád pokračuje) v Ymkáriu, o kterém bych nevěděla, nebýt Tensingu. Ještě dnes, i když v Tensingu už nejsem, z něj občas čerpám energii pro svoji práci. Vždycky mi vzpomínka na něj připomíná, že se děti a mládež umí bavit ještě jinak, než jenom každodenním hulením a pitím, jako je to u spousty našich „klientů“.

3. Určitě bych řekla, že to není práce, kam si člověk ráno v osm přijde, ve čtyři odejde a na práci si vzpomene, až když mu druhý den ráno zazvoní budík (hlavně to tak není u mě, protože jsem v Ymkáriu asi jen na 8 hodin týdně). Pro mě je zatím tato práce úplně nová a všechno nového člověka baví nebo aspoň láká.

Je zajímavé třeba porovnávat můj svět se světem „kli-

entů“. Občas mám pocit, že nežijeme ani na stejné planetě. Líbí se mi volnost této práce, jeden týden si vymyslíte, že půjdete s klienty na výlet a za měsíc opravdu jdete, prostě celá tato práce je o tom, jak se k tomu postavíte, jak budete aktivní.

4. Největší přínos je asi v tom, že do nich může přijít kdokoliv. Je jedno, jestli je bílejší či černej, jestli má peníze či ne. Je jasný, že každý klub si časem obsadí nějaká subkultura, ale podle mě, pokud ti lidé potřebují pomoc, ať je třeba jenom v tom, že se chtějí na chvíli zabavit fotbálem, tak je to v pořádku.

5. Je to blbý říct, ale všechno je jen o penězích, aspoň tady u nás, protože nadšení pořád máme. Ve chvíli, kdy budeme mít peníze, můžeme si dovolit více kvalifikovanějších pracovníků, tím pádem i více otevřených dnů, budeme moci jet s „klientama“ na hory, do aquaparku, budeme moc rozšířit prostory...

Anežka Vašků

1. Pracuji jako sociální pečovatelka v Domově svaté rodiny u těžce mentálně postižených. Mám na starosti osm klientek ve věku od 20 do 50 let, no a mentálně jsou na tom tak od 8 měsíců do 2 let. Moje práce zahrnuje základní ošetrovatelskou péči o klienty, pomoc při vytváření, prohlubování a upevňování jejich hygienických, společenských a pracovních návyků, včetně účasti při vytváření výchovného programu jako je HV, VV, smyslová výchova, rozumová výchova, ergoterapie...

2. Působení v Tensingu mě určitě ovlivnilo. Díky TS jsem si uvědomila, že bych jednou v životě chtěla pracovat s lidmi. Nechci, aby to vyznělo, že Tensingáři jsou nějaké „mentálové“, ale naopak: mentálně postižení jsou také a především lidé, tak jsem to zkusila u nich.

3. Na sociální práci (budu mluvit o své současné práci, protože žádnou jinou jsem dosud nedělala) mě baví poznávat chování těchto „dětí“, baví mě s nimi pracovat, hrát si s nimi, smát se atd... možná je to něco jako kdyby ses zeptal nějaké maminy, co ji baví na tom starat se o malý dítě. A asi mě i baví ten pocit, že jsem jim nápomocná a dělám něco smysluplného.

4. Přínos NC je určitě veliký, ale to se ptej na jiné adrese. Někoho, kdo se v tom pohybuje.

Helen (Jiří Horák)

1.V Ymkáriu pracuji jako kontaktní pracovník.

2.Působení v Tensingu mě určitě ovlivnilo - kladně, ne však při rozhodování o mém budoucím studiu.

3.Pojem sociální práce je velmi rozsáhlý. Líbí se mi, že je tento obor velmi dynamický a člověk se může posouvat stále dál a dál. Člověk si může vybrat, jestli chce pracovat v kanceláři či přímo na ulici s lidmi.

4.Největší přínosem je dle mého názoru to, že do nich může přijít opravdu kdokoli. Mnoho rodin na tom může být finančně natolik špatně, že nemá na „drahé“ kroužky. Do nízkoprahových center klienti nemusejí docházet pravidelně a možná právě proto jsou oblíbená. Nikdo klienty nenutí k žádné činnosti, ale mají zde tu možnost a mnoho z nich jí využije k vytvoření něčeho nového. Posledním přínosem je nabídka různorodé pomoci, kterou klienti mohou využívat. Přece jenom je jednodušší jít řešit nějaký problém do „nízkopraháče“ než na policii nebo sociálku.

5.Podobná zařízení by měla fungovat jako azyl. Měla by se pokoušet nabízet alternativy života pro ty, kteří se chtějí dostat ze způsobu, kterým žijí teď, např. drogy, alkoholismus, chudoba, bezdomovectví atd.

Hančí (Hana Fliegerová)

1.TS vedoucí a dobrovolník Volného prostoru.

2. Ano, původně jsem se nechtěla hlásit na žádnou školu, ale po zkušenosti s Tensingem jsem se rozhodla dát si přihlášku na vyšší odbornou školu – obor sociální pedagogika, protože mě práce v sociální sféře baví.

3. Hlavně mě baví to, že můžu nějakým způsobem zpříjemnit čas mladým lidem, kteří by ho jinak neměli jak smysluplně trávit.

4. Největší přínos vidím v tom, že jsou nízkoprahová centra (NC) otevřena a nápomocna opravdu každému, bez rozdílu věku, rasy atd.

5. Kdybych měla možnost cokoliv zlepšit, tak by to bylo hlavně vybavení v NC. Toho není nikdy dost. Aby klient našel vždy něco, co by ho bavilo nebo k čemu by se mohl uchýlit. Určitě by bylo také dobré, kdyby dobrovolníci nebo zaměstnanci v NC mohli trávit s klienty co nejvíce času, aby si na ně klienti lépe a rychleji zvykali. To pak hodně pomáhá při další spolupráci pracovníků a klientů.

Kuba (Jakub Roun)

1.Správce zkušebny a taky dobrovolník pro Volný prostor.

2.Tensing mě určitě ovlivnil, chodil jsem do něj, přesně nevím, asi 7 let. Kdy jsem se rozhodoval na jakou školu půjdu, to nevím. Jen jsem věděl, že nechci dělat to, co předtím. (Jakub studoval výpočetní techniku na střední škole, pozn. red.) A pracovní kariéra...asi se nechám překvapit.

3.Vlastně mě to vůbec nebaví, dělám to jen pro peníze (smích). Ne, váž-

ně, baví mě pracovat s lidmi a pro lidi. Mám je rád, teda až na výjimky.

4.To, co je jiné oproti ostatním sociálním zařízením, je fakt, že NC nijak nepředpokládají, že má člověk nějaký problém, ale jsou na něj připravena. Nízkoprahový klub je takový průvodce na cestě, a když je vše, jak má, dokáže pomoci v nouzi.

5.Je toho moc, to by se do Proteinu nevešlo, ale i tak myslím, že to jde celkem dobře. A vize do budoucna?...Nechte se překvapit.

Další Ymkou, která se může chlubit vlastním Nízkoprahovým centrem, je YMCA Ústí nad Labem. Tamní centrum kvalitně slouží již dva roky. Zprávu o jeho fungování Vám podá Pavel Hušek jr.

Milí Ymkaři a čtenáři Proteinu, chci vás seznámit s historií vzniku Nízkoprahového centra - klubu Freestyle YMCA v Ústí nad Labem a zároveň vám krátce představit naše aktivity.

Nízkoprahové centrum YMCA vzniklo v roce 2003 v části nově zrekonstruovaného objektu v přízemí Dominikánského kláštera v Ústí nad Labem. Tento klášter, který patří k nejstarším památkám v centru města, je chodbou propojený s kostelem sv. Vojtěcha, kde YMCA pořádá již druhým rokem své benefiční koncerty.

Myšlenka založit Nízkoprahové centrum vznikla na základě výstupů a definovaných potřeb z 1. Komunitním plánu péče ve městě a okrese

Ústí nad Labem, na kterém byla pocítována absence zařízení takového typu. YMCA se proto aktivně začala zabývat vyhledáváním finančním zdrojů a psaním projektů. V rámci programu aktivní politiky Města Ústí nad Labem, využila též možnosti zpracovat pilotní projekt, který se zabýval řešením a způsoby trávení volného času teenagerů - náctiletých v Ústí nad Labem. Díky podpoře Města ÚL, které projekt vybralo z tzv. zásobníků projektů a finančně přispělo na jeho komplexní zpracování, získala YMCA možnost ho kvalitně připravit k podání žádosti o finanční prostředky ze zdrojů Evropské unie. Možná se ptáte a možná vás zajímá, proč YMCA rozvíjí své aktivity právě v klášteře? Je to proto, že jí nebyl lhostejný nevyužitý a neutěšený stav kláštera, jelikož vše pozoruje již sedmým rokem ze své kanceláře ve 2. patře, a také proto, že vlastníci kláštera - dominikáni, jsou s YMCA spokojeni, a tak vzešla z jejich strany nabídka na užší spolupráci a návrh na využití neužívaných prostor.

Již od roku 2002 začala YMCA své aktivity pomalu přesouvat z některých částí regionu ÚL. Ekologické kluby ze základních škol v Doběticích a Chabařovicích, kde fungovala též Keramická dílna; ze základní školy Předlice Počítačový kroužek a ze

svého přechodného azylu z budovy Církve bratrské přestěhovala Tvůrčí dílny.

Nízkoprahové centrum měla YMCA otevřít již koncem roku 2002, ale srpnové záplavy způsobily několika měsíční zpoždění. Voda v této oblasti dosahovala až půldruhého metru. Přesto se však zaměstnancům a dobrovolníkům podařilo projekt dovést ke slavnostnímu otevření, které se uskutečnilo v březnu roku 2003. Níz-

koprahové centrum slouží mladým lidem, resp. teenagerům, jako prostor pro vzájemné setkávání, získávání nových informací či nabídek pro smysluplné trávení volného času. Je alternativou zakouřeným klubům, hernám a jiným zábavným podnikům, které ne vždy nabízejí kultivované a bezpečné prostředí - bez alkoholu, kouření a drog. Za dobu dvouletého fungování se nám podařilo, aby Nízkoprahové centrum mohli navštěvovat teenageri z jakýchkoliv sociálních a etnických skupin (např. děti romské, ukrajinské i vietnamské národnosti) žijících v regionu Ústí nad Labem a mohli zde často nalézat pohodu, zábavu i vzdělávání. Nízkoprahové centrum je otevřeno od úterý do pátku, mezi 14⁰⁰ a 18⁰⁰ hod. - pro děti a teenagery (náctileté) ve věku 10 - 16 let. V pondělí je centrum otevřeno pro

členy zájmových klubů a jejich aktivit.

Termín „nízkoprahový“ znamená maximálně přístupný, ve snaze odstranit jakékoliv technické, psychologické a sociální bariéry, které by bránily cílové skupině vstupu do prostoru centra či využití nabídky poskytovaných služeb.

Pro teenagery je připravena nabídka ve dvou částech centra, a to v informační a zábavné. Klub Freestyl, nabízí posezení na gaučích, pokec a. Druhý klub – tzv. sportovní či PC herna je určena pro ty, kteří se chtějí blíže seznámit s počítačem, zahrát si stolní fotbal, šachy, Carcassone nebo

šipky.

Během března připravujeme novou tvář tohoto nízkoprahového prostoru. Nejprve hledáme jednotící název, který by byl snadno zapamatovatelný pro každého. Následně zde postavíme sestavu pultíků a stolečků k podávání občerstvení, čímž chceme rozšířit nabídku našeho teenagerovského centra či klubu.

/Z archivních materiálů YMCA v Ústí nad Labem připravil Pablo/

Dobrovolníctvo ako konkurenčná výhoda uchádzača o zamestnanie v cieľovej skupine personalistov

Působíte jako dobrovolník a chcete se ucházet o zaměstnání? YMCA na Slovensku zjišťovala, jak se k dobrovolnické práci staví tamní zaměstnavatelé, a zda uchazečům o místo může jejich dobrovolnická zkušenost nějak pomoci. Výsledek? Pomoci může, pokud se dobře prodá. Jinak může i uškodit.

Podľa zistení agentúry AKO, ktorá realizovala prieskum pre mládežnícku organizáciu YMCA na Slovensku, sa pojem „dobrovolníctvo“ spontánne vníma veľmi pozitívne. K takémuto tvrdeniu sa dospelo na základe kvantitatívneho telefonického prieskumu, ktorého sa zúčastnilo 335 najväčších zamestnávateľov na Slovensku podľa databázy TREND Analyses, ale aj kvalitatívneho prieskumu, tzv. Focus group.

Samotný projekt „Dobrovolníctvo ako pridaná hodnota – výzva podnikateľom“, realizuje YMCA na Slovensku v rámci podporného programu konzorcia TRUST. Jeho primárnym cieľom je zvýšenie imidžu a znalosti dobrovolníctva ako takého, získanie argumentov pre potenciálnych zamestnávateľov a následné poskytnutie spätnej väzby samotným dobrovolníkom.

Ako ďalej ukázal prieskum, pojem dobrovolníctvo nie je pre personalistov jednoznačný.

Ich odpovede sa spájali prevažne s pomocou ľuďom v núdzi, charitou či bezplatnou pomocou. Organizovanie ako súčasť pracovnej náplne dobrovolníckej činnosti bolo uvádzané len sporadicky.

Ako vlastne môžeme dobrovolníctvo definovať? Asi najvšeobecnejšia definícia by mohla znieť takto: akákoľvek všeobecne prospešná činnosť, vynaložená energia a čas, ktorú jednotlivec alebo skupina ľudí vykonáva nezištne, bez nároku na finančné či materiálne ohodnotenie.

Mnohokrát mylné vnímanie dobrovolníctva sa odzrkadlilo aj v znalosti dobrovolníckych organizácií. Viac ako tretina personalistov spontánne uviedla, že nepozná žiadnu dobrovolnícku organizáciu, zvyšných 63% respondentov najčastejšie spomenulo organizácie ako Červený kríž, Dobrovoľný hasičský zbor, UNICEF či Greenpeace. Ako sa však zistilo pri kvalitatívnom prieskume, medzi najznámejšie dobrovolnícke organizácie, ktoré personalisti identifikovali z predloženého zoznamu patria Strom života, Úsmev ako dar, Slovenský červený kríž a YMCA.

Podstatnejšie zistenie, než znalosť dobrovolníckych organizácií medzi HR manažérmi, je možnosť uplatniť takto nadobudnuté skúsenosti a zručnosti pri uchádzaní sa o zamestnanie, ako aj samotné vnímanie dobrovolníckej skúsenosti personalistami. Vo všeobecnosti platí, že uchádzači do zamestnania sú posudzovaní dvoma kritériami: „tvrdé“ kritéria výberu závisia od konkrétnych požiadaviek na dané pracovné miesto; špecifické „mäkké“ kritéria výberu dotvárajú profil uchádzača (napr. jeho osobnosť, schopnosti, mimopracovné skúsenosti). Žiaľ, dobrovolnícka činnosť sa medzi tvrdými ani mäkkými kritériami spontánne nevyskytla.

Ako hlavný problém tohto zistenia sa ukázala nedôležitosť dobrovoľníctva ako kritéria, ale aj chýbajúca osobná skúsenosť s týmto kritériom zo strany personalistov. Práve úlohou projektu „Pridaná hodnota dobrovoľníctva“ je zvrátiť tento stav, dať mu legislatívnu podobu a zvýšiť ego dobrovoľníkom a vyvolať pozitívne echo v personalistoch.

Napriek tomu, že v súčasnosti personalisti dobrovoľnícku prácu pri výberoch zohľadňujú len málo (čo je spôsobené pravdepodobne nedostatočnou informovanosťou personalistov o obsahu dobrovoľníckej práce a o benefitoch dobrovoľníckej skúsenosti), z diskusie vyplynulo, že v prípade, ak bude ponúkaná správnu formou, má šancu stať sa relevantným mäkkým kritériom. Ako prínos sa v tomto smere javia návrhy HR manažérov: uvádzať dobrovoľnícku skúsenosť v CV ako pracovnú (praktickú) skúsenosť, nie ako záujmovú činnosť; uvádzať konkrétnu náplň dobrovoľníckej práce, ktorú uchádzač vykonával; a napokon uviesť počas osobného pohovoru, ako dobrovoľnícka práca prispela k rozvoju zručností a osobnosti uchádzača. Zaujímavé sú aj zistenia, na akú pozíciu podľa typu profesie by bol dobrovoľník vhodný. Až 40% personalistov nevedelo povedať, na akú pozíciu by si vedeli dobrovoľníka obsadiť. Väčšina respondentov si však myslí, že dobrovoľníci sú najvhodnejší najmä na pozície, ktorých náplňou je práca s ľuďmi (23% odpovedí).

Dobrovoľníctvo je z hľadiska prijímania na pracovnú pozíciu posudzované v troch rovinách, ktoré výrazne ovplyvňujú finálny postoj personalistu: v motivačnej rovine, v skúsenostnej rovine a v rovine osobnostnej. V prvom prípade personalista zvažuje, nakoľko je daná pracovná pozícia zhodná s prípadnou hodnotovou a motivačnou hierarchiou uchádzača, inými slovami povedané, či uchádzač zvládne z ľudského hľadiska prácu v čisto komerčnom prostredí, resp. či takéto zamestnanie je pre neho iba prostriedok, ako pokryť životné náklady pre ďalšie vykonávanie

dobrovoľníckej práce. V druhom prípade personalista zvažuje, do akej miery dobrovoľnícka skúsenosť uchádzača obohatila v smer žiaducom pre danú pozíciu a v treťom prípade, čo táto aktivita napovedá o jeho osobnosti. Podmienkou vytvorenia názoru na to, či je dobrovoľnícka skúsenosť benefitom alebo naopak prekážkou prijatia do danej pozície, je vždy individuálny rozhovor s uchádzačom. Nevýhodou sa dobrovoľníctvo

Pár odporúčaní pre dobrovoľníkov, ktorý sa chystajú uchádzať o zamestnanie:

1. V CV neuvádzať dobrovoľníctvo ako záľubu, ale do kolónky Pracovné skúsenosti, Prax;
2. V CV uvádzať náplň práce, vykonávanej v dobrovoľníckej organizácii, resp. za čo mal dobrovoľník konkrétnu zodpovednosť;
3. Vysvetliť, že práca v DO nebude na úkor hlavného zamestnania (zneužívanie služobného telefónu, e-mailu, faxu, atď.);
4. Ubezpečiť personalistu, že dobrovoľník nebol užívateľom, ale organizátorom podujatí;
5. Zdokonaľovať sa v technikách sebaaprezentácie;
6. Vysvetľovať motiváciu zapájania do dobrovoľníckych aktivít ako potrebu byť činorodý, aktívny, robiť zmysluplnú činnosť.

stáva v očiach personalistov vtedy, ak uchádzač dobrovoľníctvo pokladá za svoje poslanie a mieni mu venovať veľa svojho času, ak by ho obmedzovalo v práci, ak sa vyskytne u personalistu obava, že uchádzač je členom sekty, prípadne svoju činnosť vykonáva v politických organizáciách.

A výsledok? Dobrovoľníctvo môže byť a nemusí byť konkurenčnou výhodou pri prijímaní do zamestnania. Za silné stránky dobrovoľníkov sa považuje ľudskosť, zodpovednosť, kooperatívnosť, komunikačné a organizačné schopnosti. Naopak, ako zjavná konkurenčná nevýhoda sa podľa výsledkov prieskumu javí slabá motivácia pracovať v komerčnej oblasti, orientácia na ľudí, nie na výkon, slabá sebaaprezentácia a prílišná skromnosť, prípadne nižšia miera asertivity.

Ostravský Lyžo-víkend

Jak se žije TS

Poruba? Jak

jinak než skvěle!

Vybrali jsme a

nyní usilovně

zkoušíme úžasné

nové písničky,

pracujeme na

novém dramatu a

tanci a všichni si to z plna hrdla užíváme.

Ale asi největšími akcemi měsíce února

byly následující dvě...

Vpátek 11. února jsem se jako každý jiný týden vydala na grilování s Andym, ale tentokrát jsem si místo tradičního batůžku s sebou vzala velkou (a pěkně těžkou) tašku, na nohy obula místo tradičních tenisek těžké snowboardové boty a pod paží jsem nesla snowboard... proč? Protože hned z grilování jsme spěchali na nádraží, abychom stihli vlak směr Malenovice... proč? Protože jsme se asi před měsícem rozhodli, celý měsíc se těšili a v pátek jeli na „lyžo-víkend“, jak by se dala ta skvělá akce nazvat. Sešlo se nás celkem něco kolem třiceti super lidí z TenSingu Ostrava-Poruba, TenSingu Jih a Revelationu Ostrava. Většina z nás odjela do Malenovického hotelu KAM už ve čtyři hodiny, takže měli spoustu času v klidu povečeřet a vybalit, zatímco my, kteří jsme se nechtěli vzdát grilování jsme dorazili, když už ostatní mířili na večerní lyžování. Podle všeho si lyžování všichni užili, jen já, naprostý snowboardový amatér jsem se na svahu vztekala a trápila... V devět hodin jsme skončili a šli zpátky do hotelu, kde jsme hráli hry, povídali si a nakonec se rozdělili na lyžaře a snowboardáky, abychom rozpoutali náruživou debatu, kdo je lepší. S pomocí vedoucího debaty Ala jsme se (alespoň my snowboardáci) shodli, že kdyby žil Ježíš v dnešní době, určitě by jezdil na snowboardu...:))!! V jednu hodinu jsme se uložili do postelí, abychom se ráno o půl deváté sešli u snídaně a o hodinku později se opět vydali

vstříc zasněženým svahům. Lyžaři frčeli rychlostí blesku, zatímco my, snowboardáci amatéři, jsme pod Alovým vedením padali, padali a padali... Po obědě se to trochu poddalo, takže ve čtyři hodiny jsme se do hotelu vraceli s dobrým pocitem a nějakou tou modřinou. Po skvělé večeři jsme se zúčastnili fish-bowl, povídali si, zpívali, spořádali všechny zásoby a šli jsme zase spát... V neděli se lyžovat chtělo jen těm největším nadšencům, takže většina z nás si šla po snídani zahrát ven americký fotbal. Skvěle jsme se bavili, hlavně když se objevil Eric oblečený pouze v květovaných plavkách. V poledne jsme se už museli sbalit, a i když se nikomu z nás nechtělo, vrátit se zpátky domů... Přesto, že to uteklo až příliš rychle, byl to skvělý víkend a myslím, že všichni jsme si užili maximální zábavu...:)

Rok první: TS Ostrava-Jih

No a protože jsem slibovala akce dvě, je to tady!!! Ihned po lyžo-víkendu se ti, kteří byli schopni udržet oči otevřené, sešli, aby společně upekli dort - narozeninový dort... proč? Protože TenSing Jih slavil své první narozeniny!!! Ano opravdu už je to rok, co se sešla parta skvělých lidí, dali si název TenSing Jih a za celý ten rok odvedli pořádný kus práce, za který si zaslouží určitě óóóbrovskou pochvalu!!! Na tradiční úterní zkoušce jsme je pěkně překvapili, zazpívali a popřáli další rok alespoň tak úspěšný, jako byl ten předchozí... Na další zkoušce narozeniny „oficiálně“ oslavíme a aby to nebylo jen tak, kdo přijde bez vtipného kostýmu, nebude vpuštěn! No ale protože to už bude po uzávěrce, nebudu schopná vás o tom informovat, tak třeba jindy... Mějte se krásně a TenSingu zdar:)

/Petra Pastirčáková - TS Ostrava Poruba/

taky chodím do školy na gymnázium Čs.exilu pokud Vám to něco říká a samozřejmě do TenSingu.) O TenSingu jsem se poprvé doslechla asi před třemi lety a představa sboru mě nadchla, ale nějak jsem nesebrala odvahu to zkusit, a tak mě asi před půl rokem musela přitáhnout kamarádka. Co mám ráda? Samozřejmě TenSing:) Potom taky fotbal, i když poslední dobou nějak nestíhám tréninky, hudbu (Nirvana, Sex Pistols, Bob Marley, Vypsaná fixa, Moby, Dan Bárta... zkrátka všechno možné), filmy (ujíždím na starých českých komediích jako Sněženky a machři), sport (snowboard, floorball, tenis, ... jediné co mě nechytlo jsou lyže...), potom taky medvídko Pú, Happy Tree Friends, Boba a Bobka, jídlo (pizza a jahodové knedlíky), knížky (těch je strašně

moc, ale nejradši mám asi Malého prince), ráda fotím a točím, miluju placky a nášivky, bobování a koulovačky, přestávky a prázdniny a taky svoji rodinu a kamarády samozřejmě...:) A hlavně strašně ráda používám slovo samozřejmě, takže se předem omlouvám...:) Naopak nemám ráda nudu, podzim, drobky v posteli, pruderní sousedy, kteří nemají rádi hlasitou hudbu :), Britney Spears, Kylie Minogue, vyjadřování neznámé ze vzorce a monzuna, růžičkovou kapustu, nelinkované sešity a nápis UČIT SE!!! v mém kalendáři... Tak to je o mně asi všechno, tak se připravte na to, že teď budu otravovat každý měsíc, pokud mi to redakce Proteinu dovolí...:)

Nová krev v Proteinu:

Petra Pastirčáková

Ahóh ahóhóh ahóóóh:), zdravím všechny, kterým se tohle číslo Proteinu dostane do rukou... Abych se představila, moje oficiální jméno je Petra Pastirčáková, ale jinak třeba Peťa, Peťka, Kurdt... Už asi osm hodin, dvacet šest minut a padesát dva sekund je mi čtrnáct let a bydlím v Ostravě-Porubě. Tady

inzerce

R. Alberti, M. Emmons Umění stát si za svým Praktický trénink rozhodného a rovnoprávného přístupu k životu a k mezilidským vztahům. Trénink asertivní je komplexním procesem, během kterého si člověk uvědomuje své pocity, potřeby a cíle. Tyto skutečnosti pak souzvučně sděluje druhým, a to s respektem vůči jejich stejnému právu. bnl. 200 s., 279 Kč	L. Holý Psychotesty u přijímacích pohovorů Chcete se dostat na školu? Sehnat dobré zaměstnání či brigádu? Publikace ukazuje, s jakými typy úloh se můžeme u přijímacích pohovorů setkat a jak postupovat při jejich úspěšném řešení. Stručný úvodní výklad je doplněn úlohami k procvičování. bnl. 200 s., 215 Kč	R. Sullivan Šeherezádky hádanky a další podivuhodné úkoly Moudrá Šeherezáda nevyprávěla jen pohádky, ale i hádanky. 225 hádanek různé úrovně obtížnosti někdy vyladuje trochu malemně, vždy ale posílá a vtip. bnl. 206 s., 279 Kč
Portál, s.r.o. Klapkova 2, 182 00 Praha 8 tel. 283 028 203 e-mail: obchod@portal.cz Knihkupectví Portál Jindřichská 30, Praha 1 Klapkova 2, Praha 8 Dominikánské n. 8., Brno www.portal.cz		

rodní ekumenická setkání se konala pod záštitou nově zrozené ymky v Paříži již v roce 1855. Jenom pro srovnání, ještě v té době byla katolická či protestantská orientace států základní politikou a společenskou otázkou v mnoha zemích Evropy (Itálie, Německá konfederace).

YMCA zakládala jako první moderní všestranné ubytovny pro mládež (v roce 1892 v Paříži, 1933 v Le Havre, 1957 v Toulouse a 1962 v Lyonu). Kdo jiný než Ymka přivedla do Francie basketbal, poprvé se hrál v pařížské Ymce v roce 1893, tedy dva roky po jeho vynalezení.

Ymka se samozřejmě angažovala a stále angažuje i v národních strukturách po boku organizací, které vykonávají podobnou činnost. Francouzská Ymka je spoluzakladatelem Národní rady mládeže, Jednoty středisek v přírodě, YMCA je zároveň členem Francouzské protestantské federace.

Protestantská organizace ?

Jasně protestantská orientace Ymky je hlavní rozdílem mezi českou a francouzskou Ymkou. Vliv protestantských církví byl natolik velký, že se po roce 1945 uvažovalo o začlenění Ymky do církevních struktur, tento návrh nakonec národní výbor YMCA zavrhl. Dnes se Ymka ve Francii všude prezentuje jako „mládežnické, všem otevřené ekumenické hnutí protestantského původu“. Důraz kladený na protestantství dle mého názoru významně ovlivňuje vnímání Ymky navenek. Katolická církev (stejně nakonec jako ty protestantské) si víceméně hraje na svém písečku a má mnoho svých vlastních aktivit. Tím, že katolíci a nevěřící o Ymce (jako „protestantské“ organizaci) nevědí, Ymka přichází o mnohé potenciální členy a tím pádem se ani nijak nešíří. Je to vcelku pochopitelné, na 40 milionů katolíků je ve Francii pouhých 800 tis. protestantů, přibližně stejně jako buddhistů či židů. Je určitě paradoxní, že v největší zemi Evropy existuje pouze 26 místních sdružení YMCA.

Křesťanská organizace: problém?

Stejně jako jakákoli jiná francouzská organizace náboženského směru se Ymka ve Francii cítí nucena bránit svou existenci a možnost žití. Francouzský přístup k oddělení církve a státu, který se vyznačuje zasunutím náboženství do soukromého prostoru (viz *Protein 3/2004*), příliš ničemu náboženskému nepřeje. Možná i proto se (minimálně navenek) většina místních sdružení Ymka nejeví jako křesťanská. I když na druhou stranu je otázkou, nakolik se čeští KČ navenek jasně vyznačují svým křesťanským duchem.

Přesto má Ymka ve Francii plných 96 tisíc členů. Kdyby bylo v ČR poměrně k obyvatelstvu tolik Ymkařů jako ve Francii, tak by nás bylo takřka trojnásobek.

Ve Francii žiji již pět let a zatím jsem do této rubriky o ní ještě nenapsal. Ve Francii Ymku pořádně nikdo nezná, navíc jsem na Y Eventu 2003 v Praze z prezentace YMCA Francie nabyl dojem, že zdejší Ymka pořádně žádné aktivity ani nevyvíjí. Pokud jste měli podobný pocit, tak je na čase, abychom společně vystoupili z omylu. YMCA není ve Francii tak přítomná jako v Německu nebo na Britských ostrovech. Přesto existuje a dělá dobrou práci. Trochu jinak, než jinde v Evropě, ale francouzská výjimečnost nás už přeci nemůže překvapit, že?

Historie dlouhá, předlouhá

Francie má velmi bohatou ymkařskou historii. Jak jinak, když je to země sousedící s Velkou Británií, kde George Williams s Ymkou začínal. Ymky začly ve Francii působit již v roce 1851, tedy ani ne deset let po založení první prvotinky Ymky v Británii. Ve Francii, stejně jako v jiných frankofonních zemích působí YMCA pod zkratkou UCJG, rovnostranný trojúhelník zůstává. Řádným členem Světové aliance se Ymka Francie stala v roce 1855 na zakládajícím Pařížském sjezdu.

Jako v jiných zemích byla ymka zakladatelem a průkopníkem řady aktivit. První meziná-

Decentralizace a regionalizace

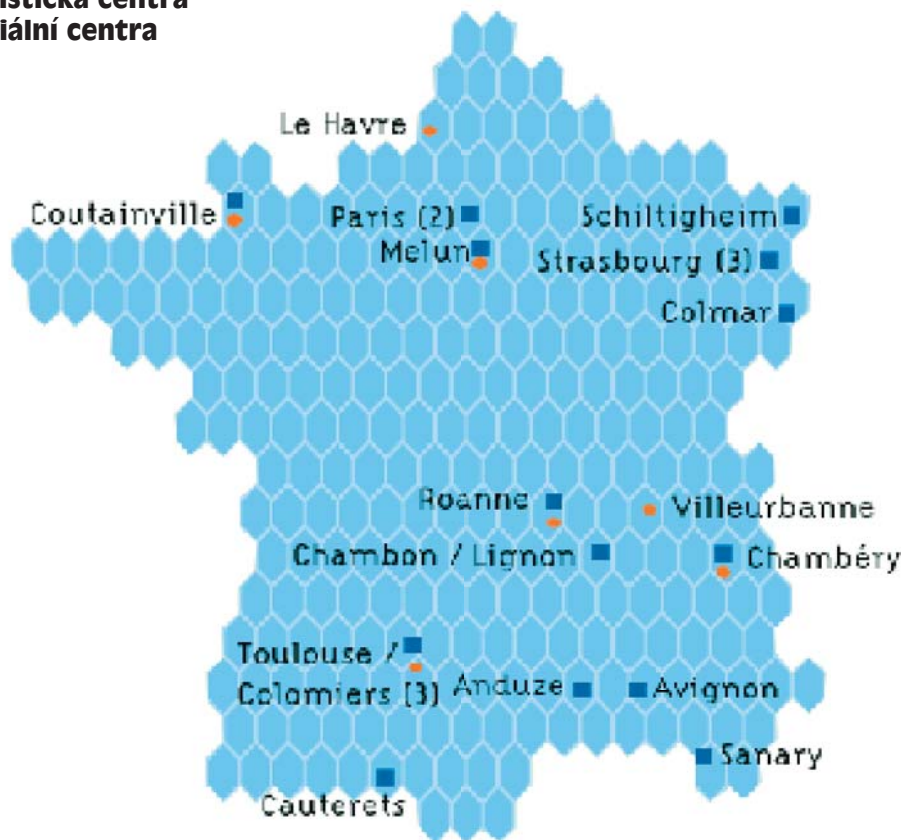
Další zajímavostí je struktura francouzské Ymky. Aniž bychom zacházeli do detailů, je zajímavé, že ve Francii se spíše říká Ymky než Ymka. Historicky totiž šlo o samostatně založené (a občas i velmi rozdílně zaměřené) skupiny, které neměly nad sebou příliš silný centralizační prvek. Byly to tedy Ymky (různé, četné, dohromady seskupené) a ne jedna (velká) Ymka, která si zařídila „zastoupení“ v různých oblastech. Zvláštností je alsaská regionální rada. Jedná se o prostřední úroveň mezi národní strukturou a místní organizací. V alsaské regionální radě je zastoupeno pět místních sdružení.

Programy nabízené Ymkou, Ymkami ve Francii se dají seskupit do tří hlavních skupin: ubytování, práce s mládeží (tábory) a sociální práce. Jako v Ymkách jinde na světě je mezi rozsahem programů jednotlivých místních sdružení občas velký rozdíl.

Ubytovny pro mládež a lidé s potíže

V Le Havre, městě zničeném při 2. světové válce působí YMCA od roku 1932. Přetrvalo zde nemálo tradic s duchem zlatých 20. a 30. let. Studentům a mládeži mezi 18 a 25 lety se nabízí 74 samostatných pokojů se společnou kuchyňkou.

- turistická centra
- sociální centra

Ubytovací centra YMCA ve Francii

Zdejší obyvatelé mají zároveň přístup do tělocvičny, do posilovny a do společenské místnosti. Mladým lidem z roku 2005 může takové zařízení přijít jako trapné kádrování internátního typu, které je již minulostí dávno profláknuté. Když si (třeba na vysoké škole mimo bydliště) uvědomíte, jak je občas obtížné sehnat bydlení a jak by se hodilo nějaké ubytovací zařízení, kde by člověk nebyl sám, ale zároveň měl nějaké to soukromí to vše za ne příliš drahou cenu, tak zjistí že model ubytoven YMCA není úplně od věci. V Le Havre je Ymka vskutku aktivní, nabízí veřejnosti služby své knihovny, jídelny (250 obědů). Jejich programů se účastní 1000 dětí a dospělých v různých kroužcích jako je volejbal, tenis, gymnastika, angličtina, malování, hudba. Budova YMCA je zároveň domovem pro mnohé jiné organizace občanského sektoru.

V Lyonu je také mládežnická ubytovna se 148 pokoji. I zde je mladým lidem k dispozici tým „animátorů“, kteří jim pomáhají se záležitostmi, které řeší mladí lidé odloučení od rodiny. Škála nabízeného vyžití přímo v ubytovně je veliká (sport, kroužky, výlety).

Škola v přírodě od

YMCA

Dále YMCA ve Francii spolupracuje na provozu mnoha ubytovacích prázdninových zařízení typu „škola v přírodě“. Ač by se mohlo zdát, že se jedná o typický socialistický výdobytek, který se na západ od Rýna nenajde, není tomu tak. I ve Francii existuje velká řada chalup, chat, domů a domků, které nabízejí své ubytovací kapacity pro dětské, mládežnické i dospělé kolektivy.

Přesný vztah většiny těchto zařízení s YMCA mi ovšem uniká. Většinou se v jejich propagač-

ních materiálech logo YMCA vyskytuje někde mezi tamější turistickou informační kanceláří, národní organizací dětských ubytoven a logem kraje. Čili vztah více než volný. YMCA bývá často označována spíše jako partner. I přesto se však dají tato zařízení považovat za ymkařská, neboť pomáhají k rozvoji těla i ducha většinou v pěkném přírodním prostředí.

Co je těmto střediskům vlastní, je že v drtivé většině nabízejí i kvalitní pedagogicky zvládnutý doprovodný program a ne pouze „holé“ ubytovací a stravovací služby. Pěkným příkladem budiž středisko Rocheton (45km od Paříže), které kromě „tradičních“ táborových aktivit nabízí zároveň i kurzy francouzštiny pro cizince všeho věku v mnoha různých úrovních a kategoriích.

S Ymkou na hory

Francouzskou ymkařskou specialitou jsou horské chaty. YMCA jich provozuje hned několik a to i ve velmi atraktivních střediscích (Pyreneje, Ceveny). Tyto chaty jsou většinou plánovaně otevřeny návštěvníkům z různých zemí, čímž se vytváří přidaná hodnota „mezinárodního“ poznávání, vlastnost typicky ymkařská.

Mezinárodní „poznávací“ programy

Na výměnné a poznávací programy klade francouzská Ymka velký důraz. Hlavním hnacím motorem je snaha o zachování míru. Pro Francouze, stejně jako pro všechny myslitele Evropy není jiné cesty k míru než vzájemné poznávání, oprošťování se od předsudků a navázání nových přátelství. (Vždyť i s takovým heslem se konal Evropský festival YMCA v Praze v srpnu 2003). Francie je země se silnou tradicí přeshraniční spolupráce s Německem, pro Ymku tedy nebylo problém zavést podobné i zcela nové programy.

Práce s uprchlíky

Poznávání druhého znamená i pomoci mu v nouzi. Francouzská Ymka má úctyhodnou tradici práce s uprchlíky. Již v roce 1936 spo-

lupracovala na organizaci pomoci pro uprchlíky ze sousední španělské občanské války, v roce 1939 v rámci ekumenické organizace pomáhala uprchlíkům z okupované části Francie na jih, v roce 1956 se zvedla vlna pomoci pro maďarské uprchlíky před sovětskými tanky, v 70. letech se organizovala pomoc pro uprchlé Chilany, Vietnamce, Laosany, Kambodžany.

Tato práce přetrvává i dodnes ve středisku Rocheton poblíž Paříže a toulouské Ymce Roberta Monniera, kde jsou jednotky Dočasného ubytování žadatelů o azyl. Zde uprchlíci setrvávají během procesu zkoumání jejich žádosti. Pracovníci a dobrovolníci YMCA jim poskytují sociální a zdravotní pomoc, doprovázejí je během jejich jednání s úřady, snaží se jim co nejvíce zjednodušit pobyt v nové cizí zemi. V Toulouse zároveň působí Centrum provizorního ubytování, kde po překlenovací dobu šesti měsíců po přiznání statutu se azylanti intenzivně učí nový jazyk, jsou doprovázeni v hledání zaměstnání, škol, atd.

Ymkaři „Spravedliví mezi národy“

Samostatnou kapitolou je hrdinská aktivita horalů hugenotů z okolí Chambon sur Lignon. Zdejší lidé vedeni svým pastorem Charles Guillonem (sekretářem tamější Ymky a sekretářem Světové Aliance v letech 1930-1950) za druhé světové války ukryli ve svých domovech a v okolních horách celkem 5 tis. židů prchajících před deportací na východ. Charles Guillon byl uznán izraelským muzeem holocaustu Jad Vašem jako „Spravedlivý mezi národy“. Je úplně výjimečné, že mikroregionu Chambon sur Lignon byl přiznán jako celku titul Spravedlivý mezi národy.

Integrace do společnosti

Francouzské Ymky to se sociální prací myslí opravdu vážně. Je až obdivuhodné jaké programy místní sdružení nabízí. Ymka Colomiers (nedaleko Toulouse) nabízí rekvalifikační kurzy doplněné o sociální konzultace pro široké spektrum klientů od tradičních nezaměstnaných, přes sociálně slabé skupiny, nekvalifikovanou mládež

až po mentálně postižené.

Ymka společně s několika partnery nabízí stáže s možností rekvalifikace, integrované rekvalifikační kurzy, chráněné dílny. Klientům s mentálním postižením nebo jinými komplikacemi se zde dostane veškerá potřebná péče, je jim poskytnuto ubytování a strava, mají k dispozici sociální asistenty, psychologa, zdravotní ses-

tru. Klientům jsou nabízeny sportovní a kulturní aktivity, mají možnost plnohodnotně naplnit svůj čas. Pro všechny klienty je otevřeno informační středisko, čítající knihovnu, internetovou kavárnu, informace o sociální a jiné problematice, informační službu o nabídce zaměstnání.

Ymka úzce spolupracuje s úřadem práce, se státními sociálními organizacemi zabývajícími se integrací lidí v těžkých životních situacích nebo žijících s mentálním postižením do společnosti. Klienti mají možnost práce v různých sektorech, ve kterých působí Ymka Colomiers: údržba zeleně, montážní tovární práce, restaurační služby. V těchto různých službách pracuje přes 60 posti-

žených klientů-zaměstnanců. Ymka má speciální program pro klienty zasažené mozkovou mrtvicí, pomáhá jim při rehabilitaci, komunikaci s okolím po nehodě, hledání zaměstnání a integraci na pracovišti.

V Toulouse se věnují také integraci do společnosti lidí, kteří například neumějí psát, nemají dostatečnou kvalifikaci, neumějí se pořádně připravit na přijímací pohovor, atd. Ymka zde nabízí nejen kurzy, rady a konzultace, ale také doprovod a pomoc během prvních měsíců v novém zaměstnání.

Zároveň zde Ymka nabízí pomocnou ruku v oblasti bydlení. Kromě mládežnické ubytovny zde funguje i Dočasná mládežnická ubytovna pro mládež v nouzi a nouzové sociální bydlení pro rodiny v těžkostech. Pro klienty, kteří by měli problém sehnat bydlení sami, ymka nabízí spolupráci od hledání bytu až po sepsání nájemní smlouvy a nastěhování.

Ymka ve Francii není příliš známá ani početná organizace, působí takřka výhradně v protestantských „enklávách“ a mezi širším křesťanstvem nemá žádnou odezvu. Přesto vykonává velmi důležitou práci, její minulost i přítomnost ji jsou ke cti. Nedostatek a finančních prostředků a celková skepse společnosti vůči ekumenickým křesťanským projektům ji situaci příliš neznesnadňuje. I tak má YMCA Francie od roku 1851 své čestné místo v evropské rodině YMCA.

/Dominik ZUNT – <http://domousov.bloguje.cz/>

Partnerem veřejně prospěšných neziskových aktivit **YMCA v Ústí nad Labem** je firma **VIACELL s. r. o.**, která nabízí produkty, pomáhající chránit Vaše zdraví – www.viacell.cz

Zamrznutá v úžase

Aljaška

Ak si indián národa Tlingit chce vziať za manželku Atabasku z kmeňa Orlov, musia ho najskôr adoptovať do kmeňa Havranov. Eskimák slúži v mestečku Kenai ako pastor ruskej ortodoxnej cirkvi. Niekoľko medvedov stojacich na vodopádoch doslova pár metrov od mňa čaká, až im vyskakujúce lososy trafia rovno do papule. Ten, čo vyskočil práve teraz, trafil jedného z nich priamo do čela. Medveď sa len otriasol a striehol ďalej ... Takéto neuveriteľné príbehy sa pred Vami odohrávajú v krajine, ktorej obyvatelia dali aj meno „Posledná hranica“.

Putovanie po krajine sme zahájili okružnou cestou po polostrove Kenai, ktorý je predovšetkým rajom rybárov. Ešte predtým naše lietadlo pristálo v Anchorage, najväčšom meste, dopravnom uzle a neformálnom centre krajiny (hlavným mestom je Juneau, ktoré je však prístupné len po vode alebo vzduchom) kde nás už čakal náš skvelý hosťiteľ Jimmy – okrem toho, že grilovaného lososa servíroval s výhľadom na najvyššiu horu Mt. McKinley (6194 m.n.m), varil aj domáce pivo a vôbec bol v mnohých ohľadoch jedinečný.

Raj rybárov / Rytmus určujú lososy

Ak zvyknete vášnivo prepadnúť rybačke, tak mestečko Homer na západnom pobreží polostrova Kenai môže ľahko zapríčiniť, že sa po jeho návšteve už nepohnete ďalej. Homer je celosvetovo považovaný za hlavné mesto lovu halibutov a je možné uloviť tam aj 150 kg vážiace kúsky. Dalo mi zabráť zdvihnúť aj päťdesiatkilový exemplár, a takých chytí jedna loď s „výletnými“ rybármi za pár hodín aspoň dvadsať. Trojdňový rybársky lístok Vás pritom stojí 20 USD (30 USD na dva týždne), takže nie je nad čím váhať. Je to na Aljaške hádam jediná „lacnejšia“ záležitosť.

Niekde býva najčastejšou témou rozhovoru počasie, Na Aljaške sú to lososy. Určujú pulz života, celé leto sa točí okolo nich, podľa toho,

ako tiahnu, sa presúvajú rybári, ich lodky, siete, a dokonca aj medvede, pretože lososy sú pre nich tou pravou pochútkou – ikry, mozog a koža sú tým najlepším zdrojom tukov, ktorými sa potrebujú na zimu hojne „obaliť“. Je všeobecne známe, že lososy sa rodia v sladkej vode, odtiaľ vyplávajú do oceánu a po niekoľkých rokoch sa vracajú do svojej kolísky „vytrieť sa“, t.j. založiť svoje budúce potomstvo a dôstojne zahnúť. Práve na skutočnosti, že neresištia majú od oceánu rôznu vzdialenosť a že lososov je niekoľko druhov (najväčší a najpopulárnejší je losos kráľovský), je založená celá „lososia turistika“ – rôzne druhy priplávajú v rôznych týždňoch a rybári sa presúvajú spolu s nimi. Jedným z najobľúbenejších miest je „Ruská rieka“ (Russian river), kde je v najvyššej sezóne tak husto, že sa odporúča mať ochranný klobúk a okuliare, pokiaľ sa nechcete ocitnúť na háčiku miesto lososa vy. Medzi medvedmi sú o čosi obľúbenejšie vodopády Brooks v národnom parku Katmai, kde im pri zaujatí správnej polohy skáču lososy rovno do papule, menej šikovným či starším medvedom stačí dostatočne intenzívne cápať vo vode labou. Pred našimi očami sa vodopády snažilo skokom prekonať aj 100 lososov v priebehu minúty, takže päť striehnuvých medvedov malo dostatok cieľov. Bolo úžasné pozorovať vytrvalosť a odhodlanie rýb pri prekonávaní vodopádu. Pri jeho výške viac ako dva metre to musel byť stopercentný atletický výkon s presne „vypočítaným“ miestom a uhlom odrazu. Inak losos skončil opäť v perejách pod vodopádom. Ale tá radosť vyjadrená rýchlym zamávaním chvosta, keď sa to podarilo! Takmer som si vedela predstaviť aj jeho blažený úsmev.

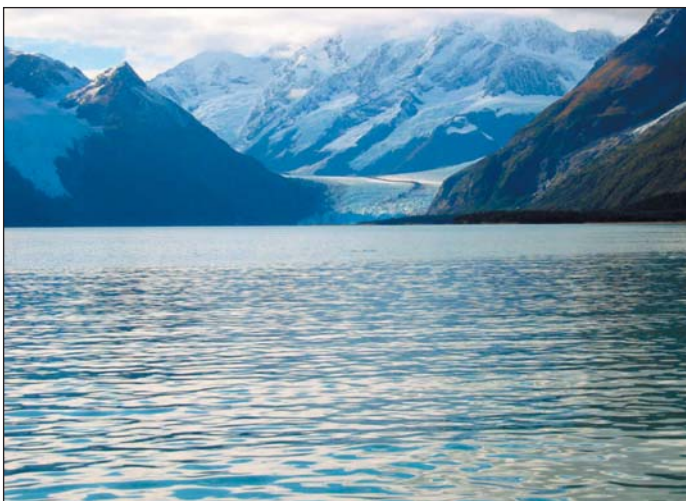
Počet lososov vracajúcich sa do neresísk je však ostro sledovaný. Pokiaľ nedosahuje požadované hodnoty, následná regulácia lovu môže spôsobiť až rybársku námornú bitku. Jej svedkom sme boli pri mestečku Naknek neďaleko Bristolského zálivu. Do zálivu sa tu vlievajú dve rieky, to predstavuje pre lososy dve cesty, po ktorých sa vracajú. Príliš málo kusov napočítali odborníci len na jednej z nich. Preto vymysleli

šalamúnske riešenie: už nedovolia rybárom loviť v zálive, kde odchytili aj lososy patriace do vôd tejto rieky, ale až za hranicou zálivu, na druhej rieke, a to denne medzi štvrtou poobede a polnocou. Aby bolo jasné, pokiaľ rybári so svojimi lodkami smú, vyznačili na brehu aj výraznú čiaru. Samozrejme, lososy tiahnu proti prúdu, preto je najvýhodnejšie zaujať polohu so sieťou natiahnutou čo najbližšie k hranici. O čo najlepšiu pozíciu bojovalo natlačené neuveriteľné množstvo lodí, zároveň s veľmi silným protivetrom, ktorý ich neustále strhával späť. Pomedzi lodky sa súčasne preháňala na motorovom člne polícia, ktorá udeľovala pokuty príliš zapáleným bojovníkom prekročiacim deliacu čiaru. Skutočný adrenalín, pretože výška pokuty predstavovala polovicu výšky predpokladanej tržby.

Cárska država

Aljaška bola kedysi ruskou „cárskou državou“, až pokiaľ ju v roku 1867 nebol nútený cár Alexander II. predať, pretože sa „nerentovala“. Zobchodoval ju za 7 miliónov dolárov, čo je pri súčasných cenách ropy približne suma, ktorá „pretečie“ ropovodom za 2 hodiny! Ruský vplyv udrie do očí nielen pri pohľade na mapu, kde môžeme nájsť aj „Petrohrad“, ale aj pri pohľade na cibulovité vežičky viacerých kostolíkov. Ruské ortodoxné vierovyznanie tu nadobúda tie najbizarnejšie podoby – v mestečku Kenai je duchovným Eskimák kmeňa Yupik pôvodcom z Yukonu, ktorého rodinu sme prekvapili pri večeri prinesenej z McDonalda. Hamburgery zaujímavo kontrastovali so šatami odloženými vedľa šijacieho stroja, ktoré domáca pani zhotovovala na tradičnú svadbu. V mestečku Eklutna, ktoré je najstaršou trvale obývanou komunitou atabaských indiánov, sme zas našli na hrobch malé pestrofarebné domčeky (domy duší), ktoré podľa atabaskej viery chránia dušu zosnulého – zároveň bol však pred mnohými domčekmi zastoknutý aj pravoslávny trojkríž.

Čierne zlato („Čo cár nevedel“)

Hostiteľom konečnej stanice 1200km dlhého transaljašského ropovodu, vedúceho z Prudhoe Bay ďaleko na severe je mestečko Valdez v Zálive Princa Wiliama. Ložisko, ktoré bolo objavené v roku 1968, je najbohatším na kontinente a výnosy, ktoré z neho doslova „prúdia“, predstavujú až 85% štátneho príjmu. To je údajne až toľko, že vláda občas nevie, ako by ich využila. A tak obyvatelia neplatia dane, dokonca tým, čo tu trvale bývajú aspoň pol roka, štát prispieva 1800 USD ročne. Zdá sa to možno na prvý pohľad lukratívne, zvlášť keď je vonku 20 oC a svetlo až do poľnoci, lenže v zime je tma takmer celý deň a o chlade ani nehovorím – napríklad autá majú vpredu špeciálnu „zástrčku“, ktorú v zime pri odstavení na parkovisku zasunú do parkovacích hodín a takto vyhrievajú motor, aby nezamrzol – veď povedzme minulý rok bolo v okolí Fairbanks aj mínus 52. V dôsledku neustálych nízkych teplôt tvorí podložie permafrost, t.j. trvale zamrznutá pôda. Tá robila pri stavbe ropovodu nemalé problémy. Ropa má v ropovode teplotu okolo 60 oC, teda potrubie vedené permafrostom by sa postupne pretavilo a prepadlo. Riešením bolo vbudovanie akýchsi „chladničiek“ priamo do stien a pilierov ropovodu. Ropné bohatstvo má však aj svoje tienisté stránky. Na celom svete smutne známa havária tankeru Exxon Valdez v roku 1989 spôsobila úhyn nespočetného množstva morských živočíchov, rýb aj podmorských rastlín, a to

aj napriek obrovskému úsiliu tisícok záchranárov nasadených okamžite po katastrofe. V mnohých zoolgických záhradách po celých USA sa môžeme v súčasnosti stretnúť napríklad s morskými vydrami, ktoré pri katastrofe ako mláďatá osireli a starostlivosť o ne musel prebrať človek.

Psie záprahy

Neďaleko Anchorage, presnejšie v mestečku Willow, začína trasa Iditarodu, najznámejšieho preteku psích záprahov. Meria 1200 míľ, vedie pustými plánami aj hustými lesmi a končí na severozápade krajiny v Nome. Mená víťazov sú známe v celej krajine a sú takmer považovaní za hrdinov národa. Skutočnými hrdinami však boli psovodi, na ktorých počesť sa preteky konajú. V zime roku 1925 vypukla v severozápadnej oblasti krajiny epidémia záškrtu, a najbližšia vakcína bola k dispozícii až v 5000 km vzdialenom Seattle. Lietadlo so sérom pristálo v Anchorage, odtiaľ pokračovala vakcína železnicou do Nenany, vzdalenej od Nome vzdušnou čiarou asi 800 km. Letieť však bolo nemožné. Našlo sa päť dobrovoľníkov, ktorí so svojimi záprahmi štafetovým spôsobom, v zime a mraze s nasadením vlastného života nakoniec vakcínu do ohrozených oblastí dopravili. Dnes celú trasu až z Willow najrýchlejšie záprahy prekonajú za menej než 12 dní. Psovodi sú hrdinami aj preto, že počas preteku takmer nespia, pri zastávkach najskôr nakrmia a do teplých papučiek zabalia holými rukami labky svojich psov, až potom sa začnú starať sami o seba. To už je však takmer čas znova vyraziť. Ako sme sa dozvedeli od syna tohtoročného víťaza pretekov (ktorý sa mimochodom sťažoval, že sa mu ušli až psy „tretieho výberu“, pretože okrem otca súťažil aj jeho starý otec), najlepšia rasa na súťaž je „čo najväčší mix“ (bastardi), pretože dokážu byť vytrvalí a dostatočne rýchli zároveň, s prirodzenou túžbou „ťahat“.

Kmeňová kultúra

Aljaštania s obľubou hovoria o zvyšku USA ako o „dolných 48“ (lower 48). Je v tom štipka irónie aj štipka hrdosti. Na ich vlajke je na modrom podklade súhvezdie Veľkej medvedice. Kto sa trochu vyzná v hviezdach vie, že stredná hviezda oja v indiánskej tradícii predstavuje indiánsku squaw a tá malinká hviezdička tesne pri nej je jej dieťa, ktoré nesie na chrbte. Že ste si ju tam nikdy nevšimli? Nuž, je to tradičná indiánska skúška ostrosti zraku. A Indiáni na Aljaške? Vždy ste počuli len o Siuxoch, Apačoch a Navajoch? Rozmanitosť kmeňov obývajúcich „Poslednú hranicu“ je až prekvapivá. Žijú tu indiánske kmene (presnejšie národy) Atabaskov (tí sú príbuzní navajským indiánom) a Tlingit indiánov, eskimácke kmene (národy) Yupikov, Inupiatov a Aleutov. Prirodzené hranice medzi nimi v minulosti tvorili predovšetkým jednotlivé horské pásma. V súčasnosti sa stretávajú často spoločne na oslavách a festivaloch, tzv. „powwow“, ktoré však majú aj hlboký duchovný význam. V popredí divoko bubnujú bubny, tanečníci sa striedajú vo farebných kreáciách. Každý z pôvodných obyvateľov, s ktorým som mala možnosť sa rozprávať, je na svoj národ hrdý a snaží sa odovzdať zvyklosti, tradície aj „tabu“ svojim deťom. Za najdôležitejšie považujú zachovanie vlastného jazyka, preto často zakladajú v komunitách vlastné školy, ktoré sa okrem „klasického učiva“ zvlášť venujú odo-

vzdávaniu tradičných zručností a ceremoniálov. Jedným z najdôležitejších tabu je zákaz svadby medzi členmi rovnakého kmeňa. Napríklad kme-

ňový systém národa Tlingit indiánov je založený na línii matky, dva základné kmene sú „Orly“ a „Havrany“. Každý z nich tvorí okolo 25 podskupín (klanov), napríklad Kosatky, Vlci, Morské vydry, Bobry, ... To znamená, že muž kmeňa Orlov si môže vziať len príslušníčku kmeňa Havranov. Ak by však sám bol napríklad príslušníkom národa Atabaskov, je na základe špeciálnej procedúry možná jeho „adopcia“ do národa Tlingit, kmeňa Orlov.

Indiáni majú samozrejme aj svoje posvätné predmety, jedným z nich je pero pochádzajúce z orla bielohlavého (bald eagle), ktorý je symbolom USA a prísne chráneným vtákom. Indiánka Kim, ktorá sa s nami podelila o mnohé z tradícií, mala pier vo svojej výbave hneď niekoľko. Bolo to však len vďaka zvláštnemu privilegiu, ktoré bolo ponechané výlučne pôvodným obyvateľom. Inak je orol bielohlavý tak prísne chránený, že je komukoľvek inému zakázané zodvihnúť čo i len to jeho pierko spadnuté v lese.

Celkom iné ako v „dolných 48“ je na Aljaške aj postavenie pôvodných národov z hľadiska územného rozdelenia a bohatstva. Neexistujú žiadne rezervácie, ale kmeňové akciové spoločnosti. Tie napríklad predajú práva postaviť na tradičných kmeňových územiach ropovod získali veľké balíky peňazí. Jedna zo spoločností patrí medzi 500 najväčších podnikov v USA.

Trvalé bydlisko Deda Mráza

Neďaleko od mestečka Fairbanks ležiaceho v stredovýchodnej oblasti krajiny, sa nachádza North Pole, dedinka, ktorej zakladatelia pôvodne navrhovaný názov „Mosquito Junction“ (Komária križovatka) považovali síce za výstižný, ale nie veľmi príťažlivý. Názov „North Pole“ bol jeho pravým opakom – zaujal dokonca aj samotného Deda Mráza, ktorý tu má odvtedy svoje trvalé bydlisko. Na dvore sme videli zaparkované sane, neďaleko sa pásli jeho soby. Na naše prekvapenie nebol v júli na dovolenke, ale sedel vo svojom kresle s malým dieťaťom na kolenách a načúval jeho prianiam. A prichádzali ďalšie

deti. Ako nám povedal, takto pracuje celý rok, najväčší nával však má samozrejme v novembri a decembri, keď mu príde približne 400 000 listov z celého sveta. A na každý príde aj odpoveď – Santa Clausovi pomáha asi 200 dobrovoľníkov (teda prakticky celá dedinka), želané darčeky zas dávajú dohromady vo svojich dielničkách elfovia a škriatkovia.

Fairbanks bolo pôvodne založené ako servisné stredisko pre zlatokopov, a vďaka svojej vhodnej polohe na križovatke mnohých ciest si zachovalo rušnosť až do dnešných čias. Má aj vlastnú univerzitu s lukratívnym výhľadom na Mt. McKinley. No radosť študovať.

Zaujímavá historka sa spája aj s názvom dedinky „Chicken“ (Kura), ležiaceho na severovýchod od Fairbanks, ktoré obyvatelia chceli nazvať podľa v okolí hojne sa vyskytujúceho vtáka „Ptarmigan“ (snehuľa). Vyslovenie tohto názvu však bolo pre väčšinu príliš zložitá a tak sa ujalo možno menej dôstojné, ale jednoduchšie kura. So zmyslom pre humor, ktorý jeho obyvateľom rozhodne nechýba, sa im na tomto hrabavom vtákovi podarilo založiť veľmi dobrý turistický biznis. Akurát

americký sob a Mt. McKinley

v tomto roku však boli veľmi smutní, pretože sever Aljašky vďaka extrémnemu suchu zasiahli rozsiahle požiare, a jedno z ich ohnísk bolo práve pri Chicken. Všade oheň, a dym, dym, dym. Údené kurčatá u turistov nie sú také obľúbené a z nádhernej prírody, ktorá Chicken obklopuje, nebolo vidno vôbec nič. Poludňajšie slnko sa zahalilo tak, že sa naň dalo pozerieť voľným okom. Smútok zahalil aj moju dušu.

Flóra a fauna

Medvede hnedé či medvede grizly, medvede čierne, losy, soby divé aj domestikované, horské ovce, vlci, sysle, svište. Aljašská príroda prekypuje životom. Najhojnejšie sa spomínané zvieratá vyskytujú v národnom parku Denali, ktorý sa nachádza päť hodín jazdy od Anchorage smerom na sever. Kraluje mu hora Mt. McKinley, v jazyku pôvodných obyvateľov Denali (Veľký či Vysoký).

Býva dva z troch dní zahalená v hmle, tak ak ju uvidíte, môžete si povedať, že šťastie stálo

pri Vás. My sme to naše vyčerpali zrejme inde.

Obyvatelia Aljašky si za svoju národnú kvetinu zvolili nezábudku. Jej krása a trvácnosť vyjadrujú ducha ich domoviny. Keď začne kvitnúť, nežnemočné koberec pokrývajú vysokohorské lúky aj arktickú tundru. Počas našej cesty sme tieto roztomilé drobné kvietky žiaľ kvitnúť nevideli. Napriek tomu na „našu“ Aljašku iste nezaбудneme.

ZVYKY A ZVLÁŠTNOSTI:

- Na Aljaške žije okrem Eskimákov aj mnoho iných národov ako napríklad Tlingit indiáni či Atabaskovia
- Mnoho obyvateľov si kráti dlhé polárne noci hraním počítačových hier
- Aljaška má aj svojho „Mojžiša“ – je ním Andy Bahr, Laponec, ktorý v tridsiatych rokoch dvadsiateho storočia dlhých päť liet a zím hnal dvojtisíchlavé stádo sobov zo zátoky Kotzebue až do delty rieky Mackenzie, najsevernejšími pláňami a v ľadovom vetre. Tak zachránil svojich bratov Eskimákov ohrozených hladomorom

ČO TREBA VEDIET:

- K mnohým národným parkom a zaujímavým miestam je prístup možný len loďou alebo lietadlom (napríklad ľadovcová stena Columbia Glacier, medvede loviace lososy v parku Katmai)
- V lete je na Aljaške svetlo do polnoci, slnko znova vychádza okolo tretej ráno
- Všade je prítomné veľké množstvo komárov, dôležitou súčasťou výbavy je preto repelent
- Ceny všetkého sú v porovnaní s ostatnými štátmi USA („lower 48“) vyššie – napríklad prenájom auta môže dosiahnuť aj dvojnásobnú výšku.

/Eva Rosíková, YMCA Slovensko/
autorka je spolupracovnicí pořadu Cestománie

Dopis z Ameriky aneb povánoční úvaha při návštěvě džinistického chrámu ve starém luterském kostele v Norwoodu

Protože se zabývám studiem indických náboženství, zejména džinismu, a protože v současné době pobývám nedaleko Bostonu, rozhodl jsem se navštívit džinistický chrám-mandir. Na tom by nebylo nic tak zajímavého, abych cítil potřebu podělit se o tento zážitek se čtenáři Proteinu. Zajímavé a podnětné byly okolnosti, za kterých k tomu došlo. Na webových stránkách tohoto společenství jsem se, mimo jiné, dočetl, že pokud je mandir zavřený, můžu si vypůjčit klíč v indickém obchodě. Určili jsme si cestu podle mapy a vyrazili jsme. Po jistém hledání jsme našli na okraji městečka malý luterský kostelík, přeměněný na džinistickou svatyni. Dveře byly zamčené a blízcí sousedi nevěděli o žádném indickém obchodu. Nakonec jsme potřebnou informaci přece jen získali. K našemu překvapení byl onen obchod docela daleko ve městě. Když jsme tam přišli, řekl jsem prodavačce, že jsem se dočetl, že je možné si u ní vypůjčit klíč. Ona mi klíč beze slova podala s tím, že ji ho mám vrátit, až budeme odjíždět. Trochu mě zarazilo, že se vůbec nezajímala, co jsme zač nebo co tam chceme dělat. Ještě více jsem byl překvapen na místě samém. Tři velké sochy v průčelí chrámu, řada obrazů, pěkná knihovna a spousta dalšího vybavení.... Napadlo mě při tom - dali bychom my takhle klíč od kostela úplně neznámým lidem? Ale zaplašil jsem tyto myšlenky při probírání se

knihovnou, tedy její anglickou a hindskou částí, protože knihy v sanskrtu a gudžarátí jsem tak akorát mohl přejít pohledem. Při návratu do obchodu jsem se paní zeptal, zda je možné si nějaké knihy vypůjčit. Odpověděla, že samozřejmě ano a až je budu chtít vrátit, že stačí je nechat u ní v obchodě. Znovu jsme tedy jeli do chrámu a čtenáře už asi nepřekvapí, že po návratu prodavačku ani nezajímalo kolik knih jsem si půjčil. Teď sedím ve svém pokojíku v Kingstonu, vedle sebe dva tlusté svazky se soupisem knih, které se o džinismu zmiňují a mám konečně klid zhodnotit reakci oné paní. Džinismus patří ke karmanovým náboženstvím, a tak ona, kdyby pochybovala o našich čistých úmyslech, zhoršovala by si vlastně svoji karmu. No a pokud bychom ji podvedli a třeba něco vzali, tak si zase zhoršujeme my tu svoji. Jinými slovy - člověk, který dělá něco špatného (hřeší), škodí sobě. To přece zní křesťanským uším velmi povědomě. Ale přesto - v naší životní praxi raději člověku spíše nedůvěřujeme, jako bychom předpokládali, že většina lidí jsou lumpové a podvodníci, kteří by nám chrám vykradli do základů... Přece sám o sobě nepochybuji, vím, že tam nejdu něco ukrást nebo rozbít, tak proč nemám stejnou důvěru ke svým bližním? Pokládám se snad za lepšího, než je můj bratr? Jak můžu pokládat druhé za lepší než jsem sám (Fil 2,3), když je v praxi vlastně nepokládám ani za stejné! Ostatně, nedávno jsme si připomínali, jak se pro dvě takové pochybné existence zbídou našlo místo v chlévě....

/Srdečně zdraví Josef Bartošek, farář ČCE/

Mraveniště 2005 až na podzim

Původním cílem Mraveniště bylo setkání Ymkařů z celé republiky. Setkání, při němž by si odpočinuli, pobavili, načerpali nové nápady, vyměnili si zkušenosti a podpořili se navzájem ve své práci. Setkání, na které by Ymkaři jeli rádi, protože by očekávali obohacení. A to obohacení by také dostali. Vposlední době jsme čím dál tím víc uvědomovali, že senám tento základní cíl kamsi vytratil. Protože bychom ho rádi Mraveništi zase vrátili, rozhodli jsme se letos ke dvěma poměrně razantním krokům. YMCA letos uspořádá pouze jedno setkání Mraveniště a to v původním podzimním termínu. Pořadatelství tohoto jediného letošního Mraveniště 2005 nabídneme kolektivním členům YMCA. Proč? Má-li být Mraveniště setkáním Ymkařů a má-li být pro Ymkaře přínosem, bude nejlepší, když toto setkání uspořádají sami Ymkaři. V nejbližší době upřesníme podmínky i nabídku a vyhlásíme výběrové řízení na pořadatelský tým. Věřím, že se Vaše přihlášky do výběrového řízení pohnou, abychom mohli vybrat tu nejlepší nabídku.

/Pavel Horký/

STO ZVÍŘAT

Tato, dnes desetičlenná skupina (Jana Jelínková, Petr Ostrouchov, Vlastimil Bičík, Jiří Hanzlík, Martin Líska, Jan Kalina, Wilco Versteeg, Michal Lamač, Tomáš Belko a Tomáš Krček) vznikla v roce 1990 ze studentského rock'n'roll bandu Matěj Čech a pražskému publiku se poprvé představila v Malostranské besedě. V roce 1996 sklídila velký úspěch se svým turné po USA. Loni vydali už sedmé album - Nikdy Nic Nebylo.

APOCALYPTICA (FIN)

Finské skupině složené ze čtyř klasicky vycvičených violoncellistů (Eicca Toppinen, Max Lilja, Paavo Lotjonen, Perttu Kivilaakso), absolventům Sibeliovy akademie, se podařilo zdánlivě nemožné: spojili klasickou hudbu a tvrdý rock. Zásadním pro ně byl rok 1995, kdy vystoupili v heavy metalovém klubu Teatro v Helsinkách, kde poprvé předvedli kousky jako Master of Puppets nebo Creeping Death a dostali tak nabídku na smlouvu s místní nezávislou produkční skupinou, která jim navrhla nahrát album spojující metal s klasickým základem. Debutová deska s názvem „Plays Metallica By Four Cellos“ jim vyšla na jaře 1996.

www.apocalyptica.com

FRUFRU

Třebíčtí FruFru, žánrově nezařaditelní, hrající hudbu dotýkající se rocku, jazzu, world music, ale i funky a taneční hudby, vznikli v roce 2000 z iniciativy Václava Bartoše. Původně skupina působila jako příležitostné seskupení na vernisážích, ke kterým zvali i další hudebníky. Své debutové album „Hmotný svět“ vydali v únoru 2003. Představili se na více jak 180 pódiích – kromě ČR také na Slovensku, v Polsku, Německu, Slovinsku a Chorvatsku. Z festivalů to byly například Rock

for People, Trutnov, Mezi ploty, Globalbeat, East goes West v Leeru, Angermünde atd.

www.fruf.ru.cz

LORD OF THE DANCE

Od slavnostního uvedení v roce 1996 v Dublinu se tato keltská taneční show, založená na tradičním irském folklóru, obohacená o popové melodie, tanec a step, stala mezinárodně proslulým fenoménem, jež láme všechny rekordy jak v návštěvnosti, tak v prodeji video-nahrávek.

Světově nejúspěšnější taneční vystoupení, které vidělo přes 4 miliony lidí na každém kontinentě, se chlubí 5 skupinami více jak 30 tanečníků, kteří tančí ve velké rychlosti a dokonalé souhře. „Lord of the Dance“ vystoupili ve Španělsku, Izraeli, Francii, Japonsku, Velké Británii, Itálii, Švýcarsku, Jižní Africe, Austrálii, USA (kde v roce 1997 zatancovali také na předávání Oscarů)...A tento měsíc budeme mít možnost je u nás opět vidět!

www.lordofthedance.com

/Magda Rounová/

KDO HRAJE	KDY	TYP AKCE	KDE
2v1	19/3/05	Easter Star	Rakovník
Aneta Langerová	8/4/05	koncert	Praha (Lucerna)
Apocalyptica*, Cradle of Filth	11/3/05	MetalMania Fest	Zlín (Sport. hala)
Divokej Bill	12/3/05	koncert s Cocotte minute	Strakonice (KD)
	19/3/05	udílení cen APH	Ostrava(ČEZ Arena)
	31/3/05	konc. s Prohrála v kartách	Liberec (Lidové sady)
Fru-fru*	25/3/05	koncert	Sušice (Tradiční kloub)
	30/3/05	koncert	Praha (Vagon)
	31/3/05	koncert	Hradec Králové (Kavalír)
Giah Mesiah	9/3/05	koncert	Brno (Musilka)
Imodium	2/4/05	koncert s Volant, Radio...	Verměřovice (KD)
Lord of the Dance*	18 - 24 /3/05	taneční show	Pišeň, Praha, Hradec Králové, Brno, Ostrava, Prešov
Mňága a Žďorp	16/3/05	koncert	Praha (Akropolis)
Peshata, Sto zvířat*, Houbba, UDG, Závěš...	2/4/05	festival KRMELEC č.9	Tábor (Housův mlýn)
Roe-Deer, -123 minut, Southpaw,			
Giah Mesiah,	19/3/05	jarní Sázavafest	Praha (Abaton)
Nana Zorin, Fast food, The Chancers...		jarní Sázavafest	
Sto zvířat	23/3/05	turné „Nikdy nic nebylo“	Pišeň (Divadlo Pod lampou)
	30/3/05	turné „Nikdy nic nebylo“	Praha (Akropolis)
	1/4/05	turné „Nikdy nic nebylo“	Český Krumlov (Krumlovský mlýn)
Traband	12/3/05	koncert	Uherské Hradiště (Mír)
Urge Overkill (US)	6/4/05	koncert	Praha (Roxy)
Vypsaná fixa	5/3/05	koncert	Jablonec n. Nisou (Rampa)

Finanční zdroje pro neziskové aktivity aneb Kde a jak žádat a získat finanční podporu, dotaci, grant, příspěvek... očima PAVLA HUŠKA jr.

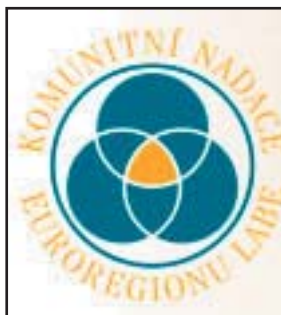
PROGRAM NADACE ROBERTA BOSCHE

„PARTNERSTVÍ MĚST A OBČANŮ“ je zaměřen na společné projekty neziskových organizací: pro **posílení partnerství mezi občanskými iniciativami z ČR a Německa a mezi neziskovými organizacemi a místní správou** v obou zemích. Grantové řízení probíhá ve dvou kolech.

Dne **7. 3. 2005 je uzávěrka pro zaslání návrhu projektu**. Jedná se o stručný popis záměru projektu v ČJ a v AJ nebo NJ (na max. 2 stránky představte svou organizaci i partnerskou německou iniciativu, cíle vašeho společného projektu, předběžný finanční rozpočet v EUR a informaci o tom, jakým způsobem jste se o programu dozvěděli). Návrh projektu zašlete prosím do 7. 3. 2005 na adresu ICN. Dne **16. 5. 2005 je uzávěrka žádostí o grant**. Grantová komise složená z německých, polských a českých hodnotitelů vybere začátkem dubna 2005 nejzajímavější a nejpřínosnější návrhy projektů. Vybraným předkladatelům projektů bude následně zaslán formulář žádosti o grant (v ČJ a v NJ nebo AJ) spolu s pokyny pro vyplnění. Vyplněný formulář je nutné doručit na adresu ICN do 16. 5. 2005.

Další informace na internetové odkazu: www.neziskovky.cz/h/Ar.asp?ARI=100750&CAI=2328 nebo na adrese: ICN - Malé náměstí 12, 110 00 Praha 1, tel.: 224 239 876, fax: 224 239 875.

KOMUNITNÍ NADACE EUROREGIONU LABE

vyhlašuje výzvu k předkládání projektů do 9. otevřeného grantového kola. Zaměření: **podpora veřejně prospěšných projektů malých a začínajících neziskových organizací**. Upřednostňovány budou předkladatelé, jejichž organizace vznikly během posledních 2 let a/nebo jejichž roční rozpočet nepřesahuje 1 milion Kč. Ve výběrovém řízení se lze ucházet o získání grantu na podporu projektů realizovaných na území bývalých okresů Děčín, Litoměřice, Teplice a Ústí nad Labem. Vyhlášené tematické oblasti: **Kultura a umění, Životní prostředí, Vzdělávání a lidské zdroje, Sociální služby a Volná témata**. Maximální výše příspěvku: 20 000 Kč. Cíle programu: podpora projektů, které jsou zaměřeny na vznik nových veřejně prospěšných aktivit. Podpora projektů zaměřených na rozvoj již aktuálně zahájených veřejně prospěšných aktivit v období jejich začátku. Podpora vzniku nebo rozvoje nových jednorázových veřejně prospěšných aktivit, které mají prokazatelně trvalejší vliv na rozvoj komunity. **Uzávěrka grantů je 31. 3. 2005.**

Další informace na internetovém odkazu: www.komunitninadace.cz/?cmd=opendoc&myid=104

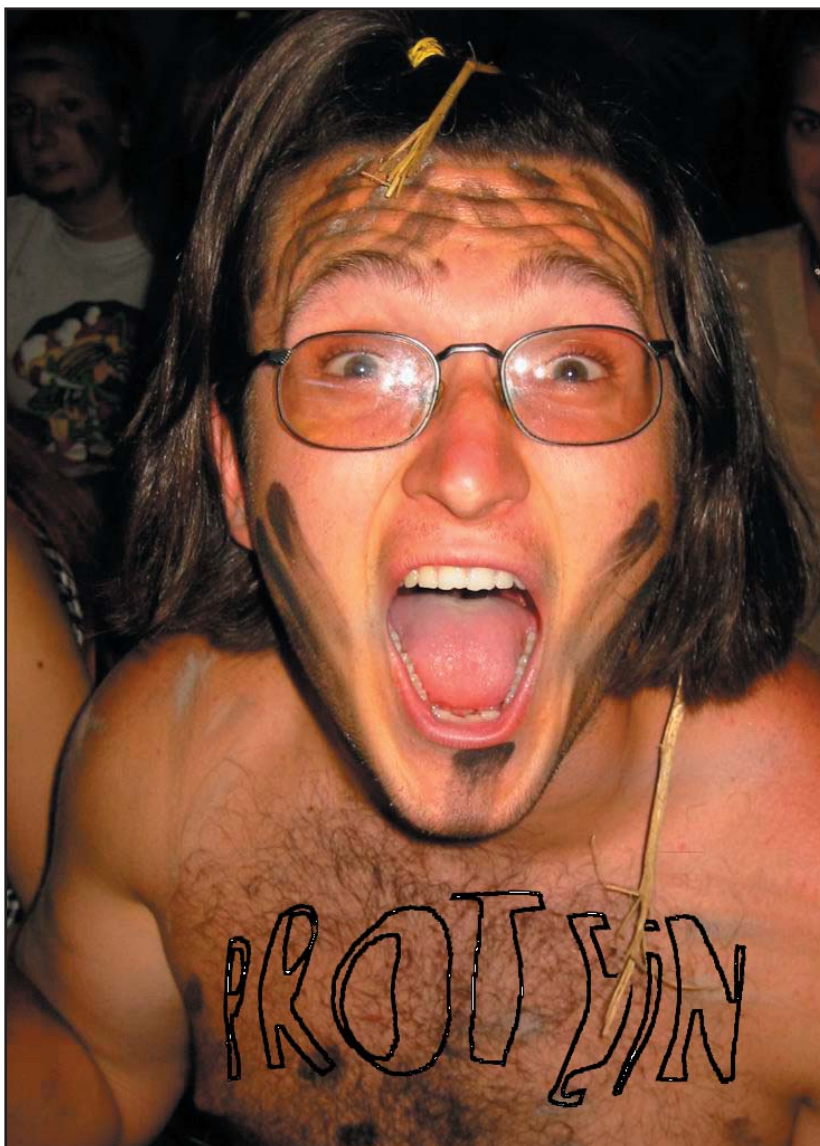
PROGRAM NADACE VIA

„**3 X 333 TISÍC PRO AKTIVNÍ ŽIVOT V OBCI**“ - **DOBROČINNÝ FOND PHILIP MORRIS** je zaměřen na podporu veřejně prospěšných projektů nevládních neziskových organizací, které usilují o zlepšení fyzického a kulturního prostředí města či obce, a zároveň vytvářejí příležitosti a prostor pro setkávání a společné aktivity místních občanů. Zaměření projektových záměrů: **úpravy a využití veřejných prostranství a prostorů pro nekomerční kulturní a společenské aktivity, které vedou k oživení místních tradic a spolkového života obce**. Jedná se např. o úpravy náměstí, návsi, veřejné zeleně, míst pro odpočinek a hry. Rekonstrukce a oživení veřejných budov pro kulturní, zájmové, setkávací a obdobné účely. Významným prvkem by měla být dobrovolná práce a získání nejméně 30% spolufinancování z místních zdrojů (obec, podnikatelé, odborné práce či materiál). Výše grantu a doba trvání projektu: v rámci programu budou uděleny 3 granty ve výši 333 000 Kč. Nutnou podmínkou je, aby žadatel z jiných zdrojů pokryl 30 % výše žádaného grantu, tedy minimálně 99 900 Kč. Celkový rozpočet projektu bude tedy nejméně 432 900 Kč. Trvání realizace projektu je nejdéle 12 měsíců (červenec 05 – červen 06). **Projektový záměr je nutno odevzdat nejpozději do pátku 11. března 2005** a to poštou či osobně na adresu: **Lenka Bergmanová, Nadace VIA, Jelení 195/9, 118 00**

Praha. Na obálce prosím uveďte „3x 333 tisíc pro aktivní život obce“.

Další info na www.nadacevia.cz

(pablo)

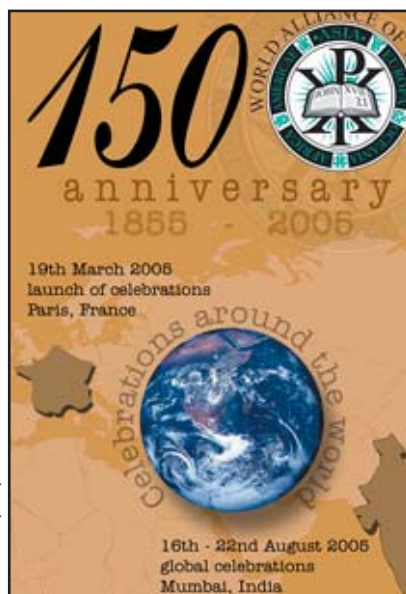

Náčelník kamerunského kmene Mašokolumbů, ctihodný Umban Mbekele, se raduje z nového čísla Proteinu, které do jeho vesnice doručila karavana. Africká redakce Proteinu, která sídlí v gabonském městě Lambaréné, vydává mutaci pro černý kontinent kromě svahilštiny i v dalších 32 jazycích. Od Nového roku k nim přibýlo i provázkové písmo kmene Goé a hvízdavý jazyk původních obyvatelů Kanárských ostrovů, Guančů. Krom toho přistoupila internetová divize africké redakce k distribuci PDF verze Proteinu pomocí tamtamů do míst, kde běžné spojení nefunguje. Šéfredaktor svahilské mutace Proteinu Thabo Kereku k tomu říká: „Tamtamy přenesou digitální verzi Proteinu rychlostí přibližně 10 Mb/s, čímž značně překonávají i rychlosti, kterých dosahuje kabelové internetové připojení v Evropě. Díky nim jsme mohli rozšířit naše africké čtenářstvo na slušných 150 000 osob.“

Přejme africké verzi Proteinu, aby dosáhla i v jubilejním třicátém roce své existence (první číslo vyšlo v tehdejší Zaire 8. února 1975) dalších významných úspěchů na cestě za nejčtenějším světovým měsíčníkem.

V březnu začnou oslavy 150. výročí vzniku Pařížské báze

Letos v létě uplyne právě 150 let od chvíle, kdy spatřila světlo věta takzvaná Pařížská báze, základní programový dokument YMCA na celém světě. První století její existence prováze-

ly rozsáhlé spory o to, jakou úlohu by měla báze hrát, zda by měla být pouze programovým základem při zachování národních specifik jednotlivých YMCA nebo skutečnou „ústavou YMCA“.

16.-20. března se právě v Paříži sejde výkonná rada Světové aliance YMCA, aby zahájila rok oslav tohoto velkého výročí.

Mottem celého roku 2005 se stal žalm 146, který nabádá ke spravedlnosti, předvídavosti a také k chválám a slavení Hospodina.

Chválit a oslavovat se bude jistě i v březnu v Paříži. S potěšením oznamujeme, že náš zpravodaj ve Francii by měl být u toho.

DRB

YMCA se rozhodla zrušit tradiční a jedinečné jarní setkání všech Ymkařů, to už je odklepáno.

Tato zpráva vyvolala všeobecnou diskusi o tom, co všechno se ještě bude rušit. Senioři YMCA, kteří nechtějí přijít o svá každoroční setkání na Soběšíně, demonstrovali za svá práva před pražským Palácem YMCA.

Některé menší Ymky již dokonce zahájily společnou kampaň „Nerušte nás, prosím“. Není ale jasné, jestli žádají klid pro svou práci nebo se bojí o svou existenci.

Každopádně se dá očekávat, že v Ymce bude v příštích měsících pěkně „rušno“.

CO a KDY v YMCA

CO	KDE	KDY	KONTAKT	DRUH AKCE
Pobyt TS Norway	Praha, Mělník, Ostrava	2.-7.5.	www.tensing.cz	
Školení hlavních vedoucích táborů	Soběšín	13.-15.5.	vojta@ymca.cz	
Tábor TS CZ 2005	bude upřesněno	1.-12.8	www.tensing.cz	

VÝROČÍ. A ČÍ?	kde se narodil, zemřel či zapsal do dějin	kdy to udělal	proč bychom si ho měli pamatovat
* Tomáš Garrigue Masaryk	Hodonín	7.3.1850	český filosof a politik, pozdější zakladatel samostatného čs. státu. Jeho přičiněním začala v ČSR pracovat YMCA.
+ Jan Sarkander	Olomouc	17.3.1620	katolický kněz, v období stavovského povstání obviněn ze zrady, zatčen a umučen. Byl svatořečen papežem Janem Pavlem II.
* Johann Sebastian Bach	Eisenach	21.3.1685	německý hudební skladatel a varhaník. Působil v Lipsku a ve Výmarnu, zanechal rozsáhlé dílo, kantáty, oratoria i symfonie.
+ Jules Verne	Nantes	24.3.1828	francouzský spisovatel, autor klasických dobrodružných románů. V díle předvídal moderní techniku současnosti. Napsal 61. románů.

PROGRAM YMCA KLUBŮ (kluby@ymca.cz)

Velikonoční zvykoslovná výstava s tvořivými dílnami

2.-3.3.05 v době od 9:00 – 13:00
vhodné pro 1. stupeň ZŠ – nutno objednat
Vstupné: 20,-Kč, pedagogický doprovod zdarma

Zelený čtvrtek- 24.3.

velikonoční tvořivé dílny od 9:30 do 12:00 hodin
Vstupné: 50,-Kč, děti ZDARMA, vajíčka s sebou!

Páteční relax s Miladou v Soyce od 16 – 17 h
dance aerobic, bodystillng, posilování
Cena: 600 Kč/pololetí nebo 50Kč/jedna lekce

Tábory Ymca klubů

„Táboříček“ pro rodiče a děti v Oldřichově u Li-

berce 9.-15.5.2005

Čeká nás společná celotáborová hra, výlety, táboráky, výtvarné a korálkové dílny
Ubytování v penzionu (pokoje po 2,3,4,5 lůžkách) s plnou penzí.
Cena: 2300,-Kč dospělí
1500,-Kč děti

Cena zahrnuje: ubytování s plnou penzí, jízdné, úrazové pojištění i doprovodný program
Přihlášky a placení do 31.3. 2005 !! v kanceláři 15.B – Eva Sova Váňová (605420176)

LT tvořivý 1.-9.7. Soběšín na Sázavě

korálková zvířátka, hedvábí, ošatky z pediku, drátování, paličkování, sláma
Cena: 2 400Kč zahrnuje jídlo, pojištění, dopravu, materiál

Vaše příspěvky a pozvánky na akce zasílejte na protein@ymca.cz